VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 62 — Vol. LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, kesäk. 1 p. — Saturday, June 1, 1968

De Gaulle uhmaa Ranskan kansaa

Kieltäytyi eroamasta ja hajoitti kansalliskokouksen vihjaten poikkeuslain voimaan ottamiseen – "Presidentti julisti sodan Ranskan kansaa vastaan" – opettajain unio

Pariisi. — Presidentti Charles de Gaulle ilmoitti torstaina, että hän ei eroa virastaan.

Samalla kertaa hän harjoitti kansalliskokouksen uutta vaalipäivää määräämättä ja sanoi, että aikaisemmin ilmoitettua kansallista yleisäänestystä ei toimitetakaan kesäkuun 16 päivänä. Presidentti de Gaulle lupasi, että uudet vaalit suoritetaan perustuslain määräämän aikataulun puitteissa — siis 20—40 päivän välisenä aikana kansalliskokouksen hajoittamisen jälkeen. Toisaalta 77-vuotias presidentti vihjasi, että hän voi turvautua poikkeuslain voimaan julistamiseen, jos kansallista lakkotilannetta ei muuten saada ratkaistuksi.

Ranskan opettajain yhdistyksen pääsihteeri James Marange sanoi de Gaullen puheesta, että "presidentti julisti sodan Ranskan kansaa vastaan".

Hyvänä kakkosena vuoden 1965 presidenttivaaleissa ollut Francois Mitterand sanoi, että 'presidentti de Gaulle on juuri antanut vetoomuksen sisällissodan puolesta" ja että "vasemmistopuolueet tulevat vastaamaan siihen. Ääni, jonka olemme juuri kuulleet, on ääni joka tiedoittaa koppavan vähemmistöhallituksen marssista kansaa vastaan. Se on diktatuuriääni. Kansa tulee vaimentamaan sen."

Demokraattisen vasemmiston edustaja, senaattori Etienne Daily sanoi, että de Gaulle ei ottanut puheessaan huomioon "elämän tosiasioita. Ken haluaa sisällissotaa ja taistelua, hän käyttää juuri sellaisia sanoja."

Kansalliskokouksen kommunistiryhmän johtaja Robert Bellanger sanoi de Gaullen puhetta 'provokatioksi" ja selitti: "Pitämällä nykyistä suurliikettä kapinointina hän osoittaa Ranskan kansan totaalista ymmärtämättömyyttä. Järjestys on lisääntyvässä määrässä meidän puolellamme ja epäjärjestys heidän puolellaan. Lakot tulevat jatkumaan", hän selitti: "Työläiset tulevat rauhallisesti, rauhanomaisesti ja oman voimansa tuntien puolustamaan edelleen niitä vaatimuksia, minkä vuoksi he ovat lakkoutuneet. He tulevat osallistumaan yleisvaaleihin entistä voimakkaimpina ja vakuuttuneina gaullelaisten tappiosta."

Tunnin kuluttua de Gaullen puheen jälkeen, jonka yhteydessä hän vihjasi voimakeinojen käyttöön Ranskan kansaa vastaan, gaullistit järjestivät mielenosoitusparaatin, mihin osallistui ilmeisesti keskiluokkalaisia ja muita varakkaimpia ihmisiä huutaen: 'de Gaulle ei ole yksin; Ranska mene takaisin työhön."

Tämä hyvin suunniteltu ja järjestetty mielenosoitus yllätti suuruudessaan järjestäjiensä toivomukset, selitettiin Pariisissa torstai-iltan. Se oli järjestetty 77-vuotiaan presidentin aseman tueksi.

Gaullistit tervehtivät kansalliskokouksessa voimakkailla suosionosoituksilla de Gaullen tiedoitusta, että kansalliskokous hajoitetaan ja että uudet vaalit pidetään. Vasemmistolaiset, kommunistit mukaanluettuna, lauloivat protestiksi "Marseillaisea".

Tarkkailijat sanovat de Gaullen tehneen päätöksen virkakautensa jatkamiseksi keskusteltuaan salaisesti Mulhousessa Alsacessa, armeijan johdon kanssa, jonka kerrotaan luvanneen tukensa presidentille.

Presidentti de Gaulle pyysi ja sai armeijan komentajilta lupauksen, että heidän johtamansa asevoimat tulevat vastustamaan "kommunistien kaikkia valtaannousuyrityksiä".

Saatujen tietojen mukaan presidentti de Gaulle kävi Mulhousessa matkalla kesäasunnolleen ja tapasi siellä armeijan komentajat, mukaanlukien vävynsä, kenraali Alain de Boissieun, sekä Algeriassa kovakouraisuudestaan tunnetuksi tulleen laskuvarjokenraalin Jacques Massun.

Puhuen lyhyitä lauseita käyttäen de Gaulle sanoi: 'Minä en tule eroamaan." Ja hajoitettuaan kansalliskokouksen hän sanoi "harkitsevansa muita keinoja kuin hetikohtaisia vaaleja", jos työläiset uhmaavat edelleen hallitusta. Erään huomioitsijan arvion mukaan de Gaullen voi tarkoittaa tällä hätä- eli piiritystilan julistamista, jonka mukaan hänellä on valtuus armeijan käyttöön hyväkseen.

Presidentti piti televisiopuheensa 45 minuuttia kuluttua sen jälkeen kun hän oli kutsunut hallituksen koukseen ja kertonut ministereilleen mitä hän oli päättänyt vuorokauden asiaa harkittuaan kesäasunnollaan.

Joitakin sotilaallisia siirtoja on jo tehty. Radioasemien ja sähkösanomavirastojen sekä lentokenttien ym. "herkkien paikkojen" läheisyyteen on sijoitettu vallojoukkoja jne.

DOUGLAS ARVOSTELI TRUDEAUN "MANNERMAISTA FILOSOFIAA"

Se — yhdentyminen USAn kanssa — johtaisi Canadan taloudellisen ja poliittisen itsenäisyyden katoamiseen

Windsor. — NDP:n kansallinen johtaja T. C. Douglas arvosteli täällä tiistaina pitämässä ja hyvin lämpimän vastaanoton saaneen puheen yhteydessä pääministeri Pierre Trudeaun "mannermaista filosofiaa", minkä perusteella Canada alistuisi täydellisesti Yhdysvaltain avustajamaaksi.

Mr. Douglas kätteli Chryslerin autotyöläisiä ja sanoi kolmen suuren autoyhtiön jättäneen täyttämättä Canadan ja Yhdysvaltain autosopimuksen työläisiä kohtaan asettamia sitoumuksia.

Windsor on ollut vuosikausia kylmäkiskoinen paikka NDP:lle mutta mr. Douglas sai nyt erittäin lämpimän vastaanoton.

Noin tuhatpäinen kuulijakunta Teutonia haalilla tervehti raikuvin suosionosoituksin ja hyvähuudoin mr Douglasin puhetta. Ja kun hän sanoi, että yhdysvaltalaisten omistamat täkäläiset yhtiöt olisi pakoitettava pitämään rahansa Canadassa talouden laajentamiseksi ja uusien työmahdollisuuksien varaamiseksi, yleisön joukosta huudettiin, että niin pitääkin tehdä.

Arvostellen pääministeri Trudeauta mr Douglas sanoi pääministerin käyvän vaalitaistelua kaikkia tärkeitä kysymyksiä kiertäen ja vältäen.

"Vaalikampanjan alkamisesta lähtien minä olen yrittänyt saada pääministerin luopumaan pussauksista siksi ajaksi, että voi kertoa meille, mikä on hänen kantansa Canadan kansan edessä nyt olevista tärkeistä asioista", sanoi mr. Douglas.

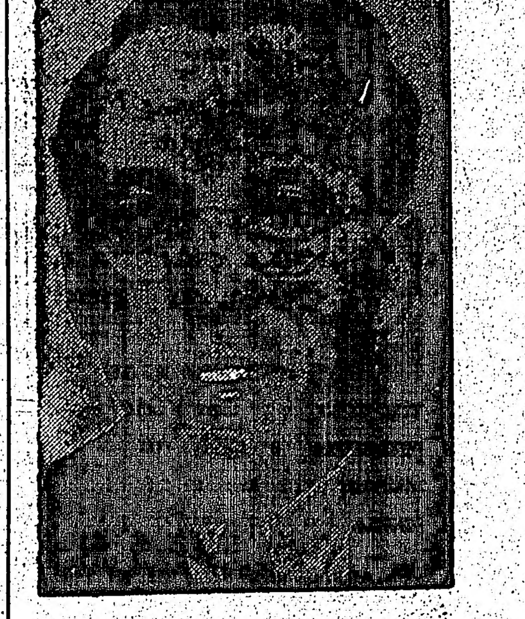

T. C. DOUGLAS

Arvostellessaan mr Trudeauta mannermaisen filosofian omaksumisesta, mr. Douglas sanoi, että mannermaisuus riistäisi Canadalta vallan määritellä oman taloutensa laajentamisen ja lopettaisi Canadan taloudellisen ja poliittisen itsenäisen kantansa maailman asioista.

Mr. Douglas kertoi Trudeaun sanoneen, että hän ei usko taloudelliseen nationalismiin, vaikka hän uskookin kansallisen identtisyyden säilyttämiseen.

"Mutta hän ei sano meille, miten voidaan säilyttää niistä yksi ilman toista. Saatte olla varmoja siitä, että kansallista identtisyyttä ei voida säilyttää ilman kansallista itsenäisyyttä", sanoi mr Douglas.

Hän leimasi hölynpölyksi olettamuksen, että Canada voi säilyttää poliittisen itsenäisyytensä jos se ei voi, tai ei halua säilyttää taloudellista itsenäisyyttä.

Professori Melville Watkinsin raportti osoittaa kuinka vakava tämä kysymys on.

Liberaalit ja konservatiivit ovat hyljänneet Watkinsin raportin ja näyttävät hyväksyvän Yhdysvaltain YK:n edustajaksi nimitetyn George Ballin katsantokannan, että canadalaisten kohdalta on turhaa taistella taloudellisen ja poliittisen itsenäisyyden säilyttämiseksi.

Mutta NDP ei ole mr Ballin kantaa omaksunut. Se katsoo talousnationalismin olevan tarpeellista Canadassa maan poliittisen itsenäisyyden säilyttämiseksi, selitti Douglas.

Autosopimuksesta puhuen hän osoitti, että kolme suurta autoyhtiöä saa sen perusteella $50 miljoonan vuositulot. Canadalle luvattiin sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä, että yhdentymisohjelman toteuttamisen yhteydessä huolehditaan työttömiksi joutuvista autotyöläisistä, mutta yhtiöt ovat pettäneet tämän lupauksen. Myös luvattiin Yhdysvalloissa ja Canadassa vallitsevien autojen hintaeron poistamista. Mutta autoja myydään vieläkin keskimääräin Yhdysvalloissa $250 halvemmalla kuin täällä Canadassa.

Autoyhtiöt väittävät, että lopulta tämä ero häviää siten, että Canadassa kohotetaan autojen hintaa hitaammin kuin Yhdysvalloissa.

Mutta v. 1962 tämä hintaero oli 17.6 prosenttia. Vuonna 1967, eli viisi vuotta myöhemmin, se oli 17.5 prosenttia, sanoi mr Douglas.

Ottawan ulkopoliittinen ohjelmalausunto

Tarkoituksena kehittää suhteita ranskaa puhuvien maiden ja myös Euroopan kanssa

Ottawa. — Vuoteen 1969 mennessä tulee Canada avaamaan viisi uutta lähetystöä ranskaa puhuvissa maissa ja tämän vuoden loppuun mennessä lähetetään ministeritason lähetystö matkalle Latinalaiseen Amerikkaan, tiedoitti pääministeri Trudeau keskiviikkona.

Nämä on käytännöllisiä toimenpiteitä 3,500 sanaa käsittävässä ohjelmalausunnossa, missä viitoitetaan Canadan ulkopoliittinen yleislinja.

Muita kohokohtia tässä ohjelmalausunnossa on seuraavasti:

— Entisen pääministerin, Lester B. Pearsonin ehdotus Kansainvälisen kehityskeskuksen perustamiseksi Canadassa — Canadan rahoittama mutta henkilökunta tulee ehkä olemaan kansainvälinen — on yhdistetty liberaalipuolueen ohjelmaan. Siitä "tulee Canadan muodostama kansainvälinen instituutti, mikä käyttää teknologian ja tieteen viimeisimpiä tuloksia kehitysongelmien ratkaisemiseksi ja antaa vakuutuksen, että Canadan ja muita rahoja pannaan mahdollisimman tehokkaalla tavalla täytäntöön," sanoi mr. Trudeau.

— External Aid Officen nimi muutetaan Canadian International Development Agency-nimeksi. Tarkoitus on poistaa apua saavien maiden katkeroituneisuus siitä, että niille annetaan avustusta korostamalla, että Canadaa kiinnostaa ensikädessä kansainvälinen kehitys, eikä vain avustuksen antaminen.

— Osana yleistarkistuksesta on muodostettu erikoinen työryhmä eli "task force", jonka tehtävänä on tutkia Canadan taloudellisia, poliittisia ja kulttuurisia siteitä Länsi- ja Itä-Euroopan maihin, sekä esittää ehdotuksia siitä, miten näitä suhteita voidaan voimistuttaa. Tärkeänä osana tästä tutkimuksesta on Canadan sotilaallinen osuus Euroopassa. Mr. Trudeau on suositellut uudelleenarviointia sotilaallisesta NATO:on osallistumisesta.

Mr. Sharp antoi ymmärtää, että yleisessä ohjelmatarkistuksessa vie tärkeintä osaa suhtautuminen Eurooppaan.

Vaikka luasunnossa sanotaan, että tarkoitus on järjestää diplomaattisuhteet viiden ranskankielisen maan kanssa, niin ainoastaan kolme niistä on Afrikassa.

Latinalaisen Amerikan maihin vierailemaan lähetettävän ministerivaltuuskunnan tehtäväksi on määritelty suhteiden parantaminen sekä kaupan ja kulttuurivaihdon laajentaminen.

Canadan ulkopoliittisen ohjelman yleistarkastukseen tulee mr. Trudeaun mukaan mm. seuraavat seikat:

"Me tulemme tarkistamaan vaka-

(Jatkuu sivulla 4)

Metsäpalo riehui Newfoundlandin rannikolla

Parkers Cove, Nfld. — Vesipommeja pudotettiin torstaina toistamiseen metsäpaloalueelle, mikä uhkasi erästä yhdyskuntaa Burin niemimaalla Newfoundlandissa, palon tuhottua useita pieniä asuntoja Baine Harborissa, mikä on 5 mailin päässä Parkers Covesta.

Noin 30—40 mailin tuntinopeudella puhaltanut tuuli esti vesipommittajalentokoneiden käytön keskiviikkona.

Palo riehui kolmen mailin päässä täältä Baine Harborin ja Parkers Coven välimailla noin puolen mailin levyisellä alueella.

Noin 300 asukasta Baine Harborista ja 70 perhettä Parkers Covesta lähti veneillä merelle kun tuli uhkasi heidän asuntojaan. Ilmeistä on, että tuli hävitti joitakin kalastajalaitteita ja muita välineitä. Tulen uskotaan saaneen alkunsa savutorvesta tulleesta kipinästä mikä oli lentänyt kuivalle metsäalueelle.

Ei edistystä Pueblon miesten vapauttamiseksi

Washington. — Yhdysvaltain ja Pohjois-Korean edustajilla oli tiistaina Panmunjomissa 17. kokous missä keskusteltiin Yhdysvaltain vakoilulaiva Pueblon ja sen 82-miehisen henkilökunnan vapauttamisesta.

Yhdysvaltain ulkoministeriö tiedoitti, ettei kokouksessa tapahtunut mitään edistystä.

Jääkö R. Kennedy pois kilpailusta

Portland. — Saatuaan arvovallalleen melkoisen kolauksen Oregonin esivaaleissa, senaattori Robert Kennedy on tiedoittanut, että hänen presidentiksi tavoittelunsa voi riippua siitä miten menevät ensi tiistaina Kalifornian osavaltion esivaalit.

Hän ei kuitenkaan mennyt Los Angelesissa antamansa lausunnon yhteydessä vallan niin pitkälle, että olisi sanonut jäävänsä pois kilpailusta, jos hän ei voita tiistaina suoritettavissa esivaaleissa.

Mutta hän sanoi: "Minä tulen noudattamaan tämän kokeen tuloksia."

Samalla kertaa mr Kennedy suostui väittelyyn, mitä senaattori Eugene McCarthy on vaatinut viikkokaupalla järjestettäväksi. Hän on tähän mennessä kieltäytynyt siitä vetoamalla siihen, että varapresidentti Hubert Humphrey olisi saatava mukaan sellaiseen väittelyyn.

Esiintyen Stocktonissa Kalif. pidetyssä vaalikokouksessa, senaattori McCarthy sanoi tekevänsä kaikkensa voidakseen osallistua sunnuntai-iltaiseen väittelytilaisuuteen, mutta hän sanoi aikaisemmin luvanneensa mennä sunnuntai-iltana CBS televisioverkoston esiintyjäksi Face the Nation-ohjelmaan. Minä menen väittelytilaisuuteen, sanoi sen. McCarthy, jos minun ei tarvitse olla kahdessa paikassa samalla kertaa.

Italian sosialistit eroavat kokoomuksesta?

Vaalitappion johdosta tehty eroamispäätös, joka voidaan kuitenkin perua

Rooma. — Kärsittyään pari viikkoa sitten tyrmistyttävän vaalitappion, Italian sosialistipuolueen johtokunta teki keskiviikkoiltana päätöksen, jonka mukaan puolue eroaa keskusta-vasemmistokokoomushallituksesta, mikä on hallinnut maata viimeksikuluneet 5 vuotta.

Mutta puolueen johtajat antoivat kuitenkin tietää, että eroamispäätös voidaan muuttaa, jos sosialisteille esitetään uusia ehdotuksia kokoomushallituksen muodostamiseksi.

Puoluetta lähellä olevissa piireissä kiellettiin huhut joiden mukaan tämän päätöksen tarkoituksena on hallituskriisin aiheuttaminen. Ennen voimaan astumista tämä eroamispäätös on ratifioitava perjantaina kokoontuvassa puolueen keskuskomitean kokouksessa.

Tarkkailijat huomioivat kuitenkin, että sosialistien eroaminen jättäisi kokoomuksessa olleen johtavan ryhmän. Kristillisdemokraattisen puolueen hyvin heikkoon asemaan, sillä sen edessä olisi tämän jälkeen vähemmistöhallituksen muodostaminen.

Samalla kertaa tarkkailijat pitävät kokoomuksen hajoamista suurena psykologisena voittona kommunistipuolueelle, mikä saavutti suuren vaalivoiton viime viikon alussa suoritetuissa vaaleissa.

Kokoomusallitukseen kuuluneet puolueet — Kristillisdemokraattinen, Sosialisti- ja Tasavaltapuolue lupasivat toisilleen vaalikampanjan aikana jatkuvaa uskollisuutta eli kokoomushallituksessa pysymistä.

Mutta sosialistit, jotka kärsivät katkeria vaalitappioita samalla kun kommunistit ja muut vasemmistolaiset saavuttivat huomattua vaalimenestystä, sanovat tappionsa johtuvan yhteistoiminnasta porvarillisen Kristillisdemokraattisen puolueen kanssa.

Puolueen johtajat selittivät keskiviikkona, että päätös kokoomuksen eroamisesta, ei ole ehdoton. "Tämä on väliaikainen pois vetäytyminen neuvotteluja odoteltaessa paremmista ehdoista," sanoi eräs johtava puolueemies.

Puoluepiiristä annetun selityksen mukaan monet sosialistit pelkäävät, kuten yleisvaalit osoittivat, että sosialistipuolue on jäänyt sivuun Italian vasemmistoliikkeen kehityksen yleissuunnasta.

Näiden sosialistien käsityskannan mukaan puolueen tulee uudistaa itsensä dynaamisena vasemmistovoimana sen sijaan että "riiputaan" "kristillisdemokraattisen" puolueen helmoissa.

MELLAKKAPOLIISIT HAJOITTIVAT OPPILAAT

Poliisivaunuilla raahattiin Madridissa arviolta 100—150 opiskelijaa

Madrid. — Toistatuhatta opiskelijaa sulki itsensä esteitä rakentaen Madridin yliopiston filosofian tiedekunnan huoneistoon keskiviikkona neljän tunnin ajaksi ennen kuin patukoineen heiluneet mellakkapoliisit ajoivat heidät sieltä pois.

Tämä mielenosoitus, mikä oli alansa kiihkein sen jälkeen kun yliopisto avattiin uudelleen toukokuun alussa, levisi kahden muun tiedekunnan opiskelijain keskuuteen ennen kuin se saatiin murskatuksi.

Silminnäkijät arvioivat että poliisien linja-autoihin raahattiin 100—150 opiskelijaa ja vietiin poliisiasemalle.

Keskiviikkoisen mielenosoituksen välittömänä aiheuttajana oli oppilasjohtajan Pedro Giralin vangitseminen kaksi päivää aikaisemmin. Hän on opiskelijain voimakkaan maanalaisen järjestön yliopiston filosofian tiedekunnan oppilaiden osaston johtaja.

Giral joutui vankilaan osallistumisestaan aikaisemmin aika-ajoin toistuneisiin opiskelijain mielenosoituksiin viimeksikuluneen 2 viikon aikana.

Nämä mielenosoitukset, joita on johtanut Opiskelijain demokraattinen unioni, pyrkivät viranomaisten väitösten mukaan yliopiston sulkemiseen.

INTIAANI VAPAUTUI SAMMUTUSTYÖSTÄ

Regina. — "Saskatchewan Native Action komitean vaaliehdokas nimeltään Carole Lavalleen kampanjanjohtaja, 29-vuotias Rod Bishop, jolla on valko- ja punaihoiset sekavanhemmat, on nyt vapautettu pakollisesta metsäpalojen sammutus työstä.

Maakuntahallituksen luonnonresurssien ministeri J. Barrie sanoi keskiviikkona, että ministeriön lentokone toi mr. Bishopin Meadow Laken palopaikalta takaisin kotiseudulleen Green Lakelle, mikä on 110 mailin päässä Prince Albertista luoteeseen, ja vapautti hänet siellä.

Carole Lavallee on ehdokkaana Meadow Laken alueella.

Mr. Bishop vietiin viikko sitten keskiviikkona pakko-ottolaisena hänen protestistaan huolimatta metsäpaloa sammuttamaan. Mr. Ross sanoi, ettei hän voinut antaa mitään lausuntoa mr. Bishopin vapauttamisesta ennen kuin hän sai apulaisministeri W. R. Parksin raportin.

Saskatchewanin alkuasukkaiden toiminnan komitean (SNAC) puheenjohtaja, tri Howard Adams Saskatoonista esitti viikko sitten torstaina syytöksen, että mr. Bishop joutui pakko-ottojen perusteella metsäpaloa sammuttamaan nimenomaan hänen poliittisten sitoumustensa vuoksi.

Luonnonresurssien ministeri sanoi myöhemmin mr. Bishopin vaalisitoumuksista hieman ivallisesti: "En pidä niitä erikoisen tärkeinä. En usko kenenkään joutuvan kärsimään vaikka tämä heppu onkin paloja sammuttamassa."

Hän sanoi käytetyn hyvää tavallista älyä palonsammuttajien pakkootossa selittäen, että siten metsäpalojen sammutustyöhön vietävät saavat palkan työstään.

Metsäpalo riehui torstaina Nova Scotiassa

Ingonish Beach, N. S. — Tulensammuttajat ja vesipommittajalentokoneet taistelivat torstaina tämän yhdyskunnan läheisyydessä olevassa tiheässä metsässä riehuvaa tulipaloa vastaan.

Maiden ja metsien ministeriön eräs puhemies sanoi, että metsäpalo jakaantui kahteen osaan torstaina, riehuttuaan Cape Smokyn metsässä Cape Breton Highlands Nationalpuiston sisäänmenopaikan eteläpuolella.

Tämän tiedonannon mukaan yksi osa palosta oli menossa Ingonish Ferry-nimistä yhdyskuntaa kohti, missä asukkaat olivat torstaina valmiina evakuoimaan 40 kotia. Toinen osa palosta riehui asumattomalla alueella ja oli menossa merta kohti.

Keskiviikkoaamuna evakuoitiin 8 kotia lähiseudulla olevan Wreck Coven alueelta ja tuli tuhosi kaksi ulkorakennusta.

Ketään ei ole loukkaantunut vaikka 500 miehisestä palon sammuttajajoukosta joutui useita kärsimään hetken aikaa liiallisesta savusta.

TOIVOO MELUTONTA KIINAN TUNNUSTAMISTA

Ottawa. — Ulkoministeri Mitchell Sharp ilmaisi keskiviikkona toivomuksen, että Canada voisi asiasta neuvottelemalla tunnustaa Kiinan kansantasavallan lopettamatta suhteitaan Formosan hallitukseen.

Sanomalehtien haastattelutilaisuudessa, mikä oli kutsuttu siinä mielessä, että voidaan selittää hallituksen ulkopoliittista ohjelmalausuntoa, mr. Sharp sanoi, ettei hän tiedä mitään hallitusta mikä olisi samanaikaisesti tunnustanut molemmat hallitukset. "Mutta maailma on muuttumassa ja niinmuodoin ei sen tapahtuminen ole mahdotonta."

Pääministeri Trudeau on sanonut useita kertoja toivovansa, että hallitus voisi neuvotella Pekingin hallituksen kanssa Kiinan mannermaan kontrollissa olevan hallituksen tunnustamisesta.

Ulkoministeri Sharp sanoi keskiviikkona hallituksen toivovan, että voidaan muodostaa tilanne, missä molempien hallitusten tunnustaminen on mahdollisuuksien puitteissa. Tämä ei ole n.s. "kahden Kiinan" ohjelma, sillä Formosan hallitusta ei tunnustettaisi mannermaan Kiinan hallitukseksi.

Mr. Sharp sanoi, että neuvotteluja ei ole aloitettu.

Pääministerin julkaisemassa ohjelmalausunnossa sanotaan Kiinasta, että useimmissa kansainvälisissä tilanteissa Pekingin hallitus on sekä jättiläinen että arvoitus.

"Kiinan kansantasavalta muodostaa mahdollisen suurvaaran rauhalle suurelta osalta siksi kun arviot Kiinan tavoitteista, tarkoituksista, kapasiteetista perustuvat epätäydellisiin tietoihin . . ." sanoo mr. Trudeau.

"... Suurinta osaa maailman ongelmista ei kuitenkaan voida ratkaista täydellisesti tai pysyvästi ennen kuin, ja kunnes on päästy suhteisiin Kiinan kanssa."

Vastauksena erääseen lehtimiesten kysymykseen mr. Sharp sanoi, että Kiinan ovat tunnustaneet jo useat johtavat maat, ollen niiden joukossa Tanska, Ranska, Suomi, Norja, Sveitsi, Intia ja ryhmä arabimaita.

Sosilaistiset maat ovat luonnollisesti järjestäneet aikoja sitten diplomaattiset suhteet Kiinan kanssa.

VIIME TIEDOT

Bonn. — Länsi-Saksan Bundestag hyväksyi torstaina kolmannessa käsittelyssä poikkeuslain, mikä voidaan opposition arviointien mukaan käyttää välikappaleena diktatuurijärjestelmän perustamiseksi. Nyt hyväksytty poikkeuslaki antaa Länsi-Saksan hallitukselle valtuudet perustuslaillisten oikeuksien mitätöimiseen ns. hätätilanteiden sattuessa. Länsi-Saksan opiskelijat, työläiset ja edistysmieliset voimat yleensä ovat järjestäneet suuria mielenosoituksia tätä lakiehdotusta vastaan yrittäen yleisen mielipiteen painostuksen avulla saada estetyksi sen hyväksymisen.

Washington. — Presidentti Johnson suostui torstaina kongressin vaatimukseen, että hallitus vähentää menojaan $6 miljardilla, jonka pohjalla kongressi on luvannut hyväksyä 10-prosenttisen verojen korotuksen. Ilman verojen korotusta, sanoi presidentti Johnson, joka on aikaisemmin vastustanut menojen vähentämistä mainitulla summalla, "avautuisivat talouskaaoksen ovet, lopettaen 87 kuukautta kestäneen ennen kuulumattoman vaurauskauden".

St. John's Nfld. — Noin 40 mailin tuntinopeudella puhaltavan tuulen voimalla levinnyt metsäpalo tuhosi torstaina 11 asuintaloa Avalon niemen eteläisellä rannalla noin 18 mailin päässä St. John'sista.

Nova Scotiassa riehuu edelleen suuri metsäpalo Cape Breton kansallispuiston eteläpuolella. Quebecissa oli torstai-iltana 3 metsäpaloa ja Albertassa 82.

Montreal. — Perjantaiaamuna julkaistun tiedon mukaan täällä suoritettiin torstaina leikkauksen avulla maailman kahdeksastoista sydänsiirto. Potilaan nimeä ei heti julkaistu mutta hänen saamansa sydämen kerrotaan toimivan tyydyttävästi.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25 3 kk. 3.00 USA:n 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen 1 vk. 11.50 6 kk. 6.25

Tarujen paljastuksia

Sanomalehdet mitkä ylpeilevät huolellisuudestaan eli tarkkuudestaan jättävät usein nämä hyveet sivuun kirjoittaessaan uutisia työväenasioista tai esittäessään kommentteja työväenliikettä koskevista uutisista. Kaikenlaisia vääristeltyjä, liioiteltuja, harhauttavia tilastotietoja ja suoranaisia vääristelyjäkin julkaistaan ammattiyhdistyksistä jatkuvasti ikään kuin ne olisivat helposti todistettavia tosiasioita.

Katsotaanpa usein esitettyä syytöstä, että canadalaistyöläiset tuottavat 20-prosenttisesti vähemmän kuin yhdysvaltalaiset työläiset. Mistä on tämä luku tullut? Miten se on laskettu? Toimituskirjoitusten laatijat jättävät mukavasti nämä asiat meille selittämättä. He yksinkertaisesti esittävät tällaisia lausuntoja ikään kuin ne olisi itsestään selviä kuten on laskuesimerkki 2x2—4.

Tosiasia on, että mitään tällaista tutkimusta ei ole suoritettu, eikä esitetty tilastoja jotka todistaisivat, että canadalaistyöläiset ovat 20-prosenttisesti vähemmän tuottavia kuin yhdysvaltalaistyöläiset. Joku on vetänyt tämän numeron esiin tyhjästä oikeuttaakseen siten työväenvastaiset ennakkoluulot, ja uutisten välittäjät ovat nopeasti tarttuneet siihen.

Toinen taru, josta kuulemme usein, on se, että brittiläiset työläiset ovat laiskoja ja lakkohaluisia, ja että juuri he (työläiset) ovat suurelta osalta vastuussa Britannian teollisesta takapajuisuudesta viimevuosien ajalta. Tätä herjausta on toistettu niin usein, että tällä puolen Atlannin olevat työläisetkin uskovat siihen. Nyt on kuitenkin osoittautunut, että se on kokonaan perätön.

Tämän myytin on paljastanut ammattiyhdistysasioita tutkinut kuninkaallinen komissioni viisivuotisen tutkimustyönsä perusteella. Komissionin päämies, Geoge Sayers Bain on (tutkimuksensa perusteella) todennut, että Britanniassa ei ole menetetty työaikaa lakkojen johdosta viimeisen kymmenen vuoden aikana keskimäärin muuta kuin 0.1 prosenttia (koko työaikamäärästä), mikä on hyvin edullinen suhdeluku Canadan ja Yhdysvaltain työaikamenetyksiin lakkojen johdosta.

Bain hylkää armottomasti katsantokannan, laiskat brittiläistyöläiset ovat vastuussa maan teollisesta jälkeenjääneisyydestä. Hän sanoo pääsyyllisenä olevan (tehtaiden) hallinnot, jotka eivät ole hankkineet nykyaikaisempia tuotantomenetelmiä ja -välineitä.

Tässä on vain kaksi esimerkkiä sanomalehdistön esittämistä vääristelyistä työväenliikettä vastaan. Niitä (vääristelyjä) on niin paljon, että yhteen koottuna niistä muodostuisi paksu kirja. Yksistään palkkapariteettia koskevista vääristelyistä tulisi kirjaan useita sivuja.

Kummana seikkana tästä on se, että suurin osa näistä työväenvastaisista taruista on saanut alkunsa mieluimmin tietämättömyydestä kuin pahansuopaisuudesta. Uutisten välittäjät (sanomalehdet, televisio, radio jne) tietävät kovin vähän ammattiyhdistyksistä ja siitä, miten ne toimivat, eivätkä ne näytä haluavankaan saada niistä asioista tietoja. Ne haluavat ilmeisesti ruokkia näitä myyttejä, joiden mukaan työväenliikkeestä tehdään syntipukki yhteiskunnan kaikista vaikeuksista. — Canadian Transport.

* * *

Ylläoleva Canadian Transport-lehden artikkeli antaa meille kaikille paljon ajattelemisen aihetta varsinkin nyt käynnissäolevan vaalikampanjan pohjalta. Mainitkaamme tässä yhteydessä tilan säästämisen vuoksi vain yksi vaalitaru:

Suuren rahan omistamat ja kontrolloimat sanomalehdet, televisio ja radioasemat pyrkivät antamaan canadalaisille sellaisen kuvan, että vaaleissa on kysymys vain ja ainoastaan siitä, "kummasta tulee hallituspuolue" — mr. Trudeaun johtamasta liberaalipuolueesta vai mr. Stanfieldin johtamasta konservatiivipuolueesta.

Tosiasia tietenkin on, että näiden puolueiden välillä ei ole kerrassaan mitään perustavaa laatua olevaa eroa. Ne molemmat ovat vanhoja, suurpääoman puolueita.

Todellisen vastaehdon nykyiselle suunnalle — korkeitten hintojen, yhä kohoavien verojen, lisääntyvän työttömyyden, pahenevan asuntopulan ja kärjistyvän perustuslaillisen kriisin suunnalle — antavat työväenliikkeen ehdokkaat. Pitkän tähtäyksen, yhtä hyvin kuin hetkohtaisenkin ohjelman kannalta on sittenkin tärkeämpää se, että saadaan mahdollisimman paljon työväenpuolueitten ehdokkaita valituksi ja työväenehdokkaiden äänimäärä lisätyksi.

Ja voidakseen valituksi siihen, että myös työväenehdokkaat saavat äänen kuulluksi ja ohjelmansa tunnetuksi, on aivan välttämätöntä ylläpitää, voimistuttaa ja tehostaa sellaista työväenlehteä kuin on esimerkiksi Vapaus. Tiukan tullen esim. tilausten hankkiminen Vapaudelle ja työskentely lehtemme talousaseman turkemiseksi on samalla tärkeätä ehdottomasti työtä työväenehdokkaiden valitsemisen hyväksi.

Meille voidaan tässä yhteydessä sanoa, että "mitäs turhia", sillä pienenä kansallisuusryhmänä meidän äänemme on mukana kuin pisara meressä.

Näin ei kuitenkaan asia ole. Ottakaamme vaikka vain yksi esimerkki. Viime vuonna Sudburyn piirissä suoritetuissa täytevaaleissa liittyivät liberaalien ja konservatiivien ehdokkaiden taakse ja työväen ehdokas, Bud Germa, jolka sai tosin vain 150 äänen enemmistön lähimmästä kilpailijastaan. Lainkaan omahyväisyyteen lankeamatta voidaan täysin oikeutetusti sanoa, että jos Sudburyn suomalaiset silloin olisivat olleet "kotipuoleena" ja pidättyneenä äänestyksestä, mr. Germa ei olisi tullut valituksi. Näin tärkeässä asemassa voivat toisinaan olla pienetkin väestöryhmät ja vaaleissa kehittyy mielestä sellaisia tilanteita, että ratkaisu tapahtuu pienen enemmistön määrän perusteella.

Olemme korostaneet tätä seikkaa kahdesta syystä:

Ensinnäkin siksi, että meidän ei tule "pienuuden" eli alemmuuskompleksin perusteella jäädä sivuun vaalikampanjasta, vaan päinvastoin on huolehdittava harkiten ja määrätietoisesti kansalaisvelvollisuuksiemme täyttämisessä.

Toiseksi meidän myönnetysti "pienikin apumme voi tiukan tullen olla hyvin ratkaisevana tekijänä ja siksi on esimerkiksi Sudburyn piirissä koottava voimat Bud German uudelleen valitsemiseksi Sudburyn alueelta ja Norman Fawcettin uudelleen valitsemiseksi Nickel Belt vaalipiirissä.

Se on Sudburyn seudun kansalaistemme velvollisuus itseään, kanssaihmisiään ja Canadaa kohtaan — kuten on kansalaistemme kunnia-asia tukea työväenehdokkaita kautta maan huolimatta siitä tulevatko heidän omat ehdokkaansa tällä kertaa valituiksi tai eivätkö vielä tule.

DDR:n postiministeri Suomessa

Helsinki. — Saksan Demokraattisen Tasavallan posti- ja lennätinlaitoksen ministeri Rudolph Schulze saapui Suomeen kuusipäiväiselle vierailulle sunnuntaina.

Ministeri Schulze käy Suomessa vastavuoroisesti, sillä posti- ja lennätinlaitoksen pääjohtaja Oiva Saloila kävi Saksan Demokraattisessa Tasavallassa vuonna 1966.

KIRJEITÄ

KETA ÄÄNESTÄMME?

Nyt kun Canadan kansa menee jälleen vaali-uurnille valitsemaan uutta pääministeriä, parlamentin jäseniä ja toimihenkilöitä, niin olisi hyvä tehdä itsellemme selväksi minkä puolueen ehdokkaat ajavat vähävaraisten etuja.

Täällä Vancouverissa on käynnissä kova kamppailu siitä, että minkä puolueen ehdokkaasta tehdään uusi pääministeri tulevissa vaaleissa. Kaikilla puolueilla on omat ehdokkaansa ja ne puhuvat omien puolueittensa etuisuuksista ja siitä mitä he tulevat tekemään jos tulevat valituiksi.

Minusta tuntuu siltä että Uuden Demokraattipuolueen edustajat toimivat ja työskentelevät Canadan kansan ja työtätekevän väestön etujen puolesta. Miksi emme anna ääntämme ja kannatustamme heidän ehdokkailleen. Me tiedämme mitä konservatiivit ja liberaalit ovat ja mitä ne tekevät työläisten hyvinvoinnin eteen. Ne lupaa, mitä lupaavat, mutta tekevät vähän.

Itse olen aina ollut halukas kuuntelemaan kaikkien puolueitten ehdokkaitten puheita vaalien edellä. Mutta työläisten ehdokkaitten puheet ja selostukset kiinnostavat minua eniten. Ne ovat mielenkiintoisia ja puoleensavetäviä, niistä saa käytännöllistä opetusta, jota jokainen tarvitsee jokapäiväisessä elämässään. On myöskin hyvä tutustua työläisten edustajiin, silloin tulemme heidät tuntemaan paremmin ja sen mitä he ovat.

On vaikea ymmärtää kaikkia ihmisiä oikealla tavalla. Itse olen elämäni aikana mennyt läpi monenlaisten myrskyjen, mutta olen niistä selvinnyt ja elämäni tien olen kulkenut sorretun luokan puolesta taistellen. Nuoruuden iloista olen jäänyt osattomaksi. Mutta olenhan vielä nuori ja nuori sielu vanhassa kuoressa, ja elän ainakin sadan vuoden vanhaksi, ellen satu ennen kuolemaan.

On ihmisiä jotka ovat ahdasmielisiä ja kateellisia, mutta ahdasmielisyys ja kateellisuus katoaa sitä mukaa kun opimme ymmärtämään asioita ja tapahtumia niiden oikeassa valossa.

Uskon että vielä kerran koittaa aika että työväen edustajat tulevat valituiksi valtiolaivamme ohjaksiin. Niitä miehiä ja naisia jotka toimivat työläisten oikeuksien puolesta on paljon mutta enemmän saisi olla. Työväen aate on kaunis. Sen puolesta kannattaa toimia ja uhrata aikaansa, mitään ei saada ilmaiseksi.

Löytyy ihmisiä jotka sanovat etteivät voi tehdä mitään esim. sodan ehkäisemiseksi, vaan että sodan on tultava koska Jumala on sen niin määrännyt. Nämä ihmiset eivät ole ajatelleet asiaa loppuun asti, ei pidä syyttää Jumalaa ihmisten valmistamista sodista.

En ymmärrä läheskään kaikkea mitä pitäisi, mutta koetan etsiä totuutta niin paljon kuin voin. Tietopuolista kirjallisuutta lukemalla ja tutkimalla sitä oppii parhaiten näkemään tämän maailman synnyn ja kapitalistisen maailman ristiriidatkin.

Kyllä työläisten pitäisi jo olla tietoisia siitä että kenelle antavat äänensä 25. kesäkuuta 1968, kun mennään vaaliuurnalle. Liberaalien pääministeri Lester Pearson antoi Canadan kansalle 5 vuoden toiminta-ajallaan ydinaseet, uuden vaahteranlehti-lipun, ja puolimiljoonaa työtöntä työläistä. Jos nämä vähentävät teidän puutteitanne niin sitten ne ovat ääntenne arvoisia.

JUSTIINA.

SUOMALAINEN LÄÄKÄRI VIETNAMISSA

Tri Forss on epätavallinen suomalainen lääkäri. Hän on ollut jo kahdesti vaikeissa tehtävissä hätää kärsivissä maissa. Kuuden vuoden ajan hän toimi keskeytyksettä mitä alkeellisimmissa oloissa Kongossa ja Itä-Pakistanissa maailman terveysjärjestön lähettämänä. Afrikkaan hän on kaivannut siitä lähtien, ystävällisten, hyväsydämisten ihmisten pariin — samanlaisia ihmisiä hän kohtasi Vietnamissa.

— Tietenkin myös kauhu ja viha kuvastuvat vietnamilaisten kasvoilta pommien pudotessa. Kuitenkin näillä vaatimattomilla ihmisillä on aina lämmin hymy ja ystävällinen sana valmiina. On myös hämmästyttävää, miten nopeasti he siirtyvät askareihinsa pommituksen jälkeen. Naiset, lapset, vanhukset ovat mukana muodostamassa ketjuja, raivaamassa, huolehtimassa kuolleista ja haavoittuneista.

— Pohjois-Vietnamissa ei ole enää kaupunkeja, lukuunottamatta Hanoita ja Haiphongia. Kaikki muut on tuhottu, hän sanoi viime vuoden lopulla.

Kaikkialla, mihin tutkimuskomissio matkusti, kohtasi heitä sama lohduton näky: raunioita ja jälleen raunioita ja asutuskeskusten liepeillä pikku majoja ihmisten väliaikaisina asuntoina. Nam Dinh, Ninh-Binh, Phu Ly, Phat Diem ja Tan Hoa ovat tutkimuskomission näkemiä maaseutukaupunkeja, jotka eivät ole enää kaupunkeja.

Elokuun 11. 21. ja 22. päivinä ryhmä koki Hanoin raskaat pommitukset ja saattoi omin silmin todeta, että amerikkalaiset pommittavat siviilikohteita, kaikista vastakkaisista väitteistä huolimatta.

Aamulla 11. päivänä elokuuta Hanoin yllätti kova pommitus, joka oli ensimmäinen useisiin viikkoihin. Pommitettiin Long Bienin rautatiesiltaa, Pohjois-Vietnamin ainoaa pohjoiseen, Kiinaan ja Neuvostoliittoon vievää siltaa..

— Ensimmäisinä ulkomaalaisina näimme sillan ja sen molemmin puolin sijainneiden tiheään rakennettujen asuinkortteleiden tuhot. Näin parikymmentä kuollutta ja yhtä monta haavoittunutta, jotka oli ehditty vetää esiin savuavista raunioista. Heidän joukossaan oli monta naista ja lasta.

— Pahimman pommituksen koimme 22. päivänä elokuuta. Silloin tuhottiin useita asuinkortteleita Huekadun varrella. Tälläkin kertaa olimme paikan päällä ensimmäisenä tutkimuskomissiona. Hyökkäyksestä oli kulunut kuusi tuntia. Etsittiin kuolleita ja haavoittuneita. 100—200 kuollutta ja ainakin yhtä monta haavoittunutta oli jo löydetty.

Henrik Forss kävi lääkärinä useissa sairaaloissa, näki ja tutki pommituksen uhreja, keskusteli kollegojensa kanssa. Hän kävi mm. Hoan Kiemin sairaalassa Hanoissa; samaan sairaalaan osui kolme päivää myöhemmin ohjus.

— Palasin sinne todetakseni vain, että yksi lääkäri ja yksi sairaanhoitajatar oli saanut surmansa. Minulle näytettiin jäännökset.

Tri Forss sai hyvät vaikutelmat Vietnamin sairaanhoidosta, joka kuitenkin taistelee suunnattomien vaikeuksien kanssa.

— Amerikkalaiset ovat pommittaneet kaikkia suuria sairaaloita, jopa maan ainoata leprahoitolaa, jossa oli parisataa potilasta. Kaikki nämä sairaalat olivat kansainvälisten säännösten mukaan varustetut Punaisen Ristin merkillä.

Vietnamilaiset olivat siirtyneet sairaanhoidon hajakeskitykseen, ts. pienten väliaikaisten sairaaloiden rakentamiseen kyliin, jokaisen kaupungin liepeille tai viidakon syvyyksiin. Tähän on eräänä syynä se, että näin menetellen ei ole pakko kuljettaa potilaita pommien rikkomia teitä pitkin.

— Vastuulliset sairaanhoitoviranomaiset, mm. alan ministeri vakuuttivat, että antibiottisia aineita ja veriplasmaa on riittävästi. Kiniinistä laboratoriolaitteista ja hengityslaitteista on sen sijaan kova puute. Tehokkaan veripalvelun järjestäminen maakuntiin on niin ikään ollut hankalaa.

— Suomen Vietnam-apu on tullut perille. Siitä ollaan hyvin kiitollisia, kertoo tri Forss edelleen.

Kansainvälisen tutkimuskomission jäsenet matkustelivat jeepeillään öisin. Näin liikutaan Vietnamissa nykyään. Jokaisen tien varrella oli pommien jättämiä kraattereita. Niitä nähtiin riisipelloillakin. Maahan oli kaivettu myös pieniä sirpalesuojia, jotka muistuttivat kaivojen sementtirenkaita.

— Näitä suojia oli pitkin matkaa ja niihin mahtui hädin tuskin yksi henkilö. Täysosuman sattuessa ne eivät tarjoa suojaa, mutta totaalisen sodankäynnin oloissa, jossa Vietnam elää tänään varsinaisten pommisuojien rakentaminen tarvittavassa laajuudessa on tuskin mahdollista.

Eräänä yönä ryhmä joutui kovaan pommihyökkäykseen.

— Kaamealtahan se tuntui, kun amerikkalaisten valoraketit syttyivät. Koko taivas leimahti liekkiin ja pommit räjähtelivät ympärillämme.

Hanoissa on elämä sopeutunut kokonaan amerikkalaisten pommitusaikatauluihin.

— Ihmiset nousevat varhain aamulla ja ovat töissä viidestä puoli kahdeksaan, jolloin on tavallisesti ensimmäinen hälytys. Tätä jatkuu usein iltapäivään saakka, jolloin kaupunki jälleen elpyy ja väestö palaa työhönsä.

Monine vehmaine puistoineen ja siroon, ranskalaiseen siirtomaatyyliin rakennettuine taloineen Hanoi on kaunis kaupunki. Katujen varsilla olevista kovaäänisistä ilmoitetaan missä pommikoneet kulloinkin ovat ja montako niitä on ammuttu alas. Uutisten lomassa soitetaan musiikkia.

— Näimme vielä useita lapsia Hanoissa, kertoo tri Forss. — He olivat saapuneet kaupunkiin käydäkseen vanhempiensa luona, silloin oli parhaillaan kesäloma. Mutta rankkojen ja yllättävien pommitusten jälkeen päät ttiin välittömästi evakuoida kaikki alle 10 vuoden ikäiset lapset. Hanoin väestöstä on noin puolet jo evakuoitu.

Henrik Forssin valokuvanipussa on kuvia palo-, napalm- ja räjähdyspommien uhreista. Hän näyttää myös kuvan luotisirpalepommista, kauhupommista, jonka amerikkalaiset keksivät yksinomaan ihmisten tappamiseksi. Se on täynnä pieniä luoteja, jotka pommin räjähtäessä leviävät tuhansina kappaleina. Ne iskeytyvät kehoon ja niiden löytäminen ja poistaminen on miltei mahdotonta. Pahat sisäiset maksa-, keuhko- ja muut vammat johtavat usein kuolemaan.

— CBU-pommeja (näin niitä nimittävät amerikkalaiset) käytetään ennen pommihyökkäystä ja sen jälkeen ilmatorjunnan tuhoamiseksi. Amerikkalaiset lentäjät pelkäävät ilmatorjuntaa ja he saattavat peloissaan pudottaa koko pommi- ja ohjuslastinsa mihin tahansa.

— Luotisirpale-, fosfori- ja napalmpommit jättävät kammottavia jälkiä hengissä säilyviin uhreihin ja niitä on näin ollen pidettävä terroriaseina, korostaa tri Forss.

Terroria on myös patojen pommittaminen, jotka säätävät riisiviljelykseen tarvittavia lukemattomia kanavia.

— Kun olimme siellä, riisin istuttaminen oli käynnissä ja vesi oli erittäin korkealla padoissa. Pommitukset ovat mm. Nam Dinh-maakunnassa aiheuttaneet paljon tulvia. Onko tämä muuta kuin siviiliväestöä vastaan suunnattua terroriaa?

Vietnamilaiset tuntuvat kuitenkin lujasti päättäneen, että he eivät antaudu. Tällaisen vankan käsityksen sai tri Forss.

— Aiomme jatkaa taistelua, valmistaudumme pahimpaan, sanoi pääministeri Pham Van Dong, jonka kanssa komissio keskusteli kaksi tuntia. Hän ei maininnut kertaakaan sanaa "neuvottelu".

— Ja muiltakin, joiden kanssa keskustelimme, saimme sen käsityksen, että vietnamilaiset Hanoin keskustaan viimeksi suunnattujen pommihyökkäysten jälkeen jopa arvelevat amerikkalaisten aikovan nousta maihin jossakin Pohjois-Vietnamissa. Joka kylä on jo organisoitu sissisodankäyntiä silmälläpitäen mahdollisen maahanhyökkäyksen varalta.

— C. Nordgr n-Ra.

USKOLLA PARANTAJAT

Tämä juttu saa alkunsa niiltä ajoilta kun "homesteadilla" asuttiin ja härällä kynnettiin. Lujassa oli se pää-äänenkannattaja, leipä. Eikä mikään muu vetojuhta ole niin maltillinen kuin on laiska härkä, sillä se mieluummin seisoo paikallaan kuin vetää auraa.

Niinpä sain kepittäjän toimen kun kaveri oli auran kurjessa. Kyllä kaveri haukkui sitä "sanomapitsiksi" mutta härkä ei ollut tietääkseenkään, vaan veti — jos veti.

Susia ja karhuja vilisi kaikkialla ettei pimeässä ollut turvallista liikkua ilman lyhtyä. Lehmänkellon ääntä ne pelkäsivät, jättäen siten lehmät rauhaan.

Eräänä aamuna kaveri lähti kaupunkiin hakemaan tavaraa, sillä kahvi ja tupakka oli loppunut kaverilta (minä en tupakoinut) mutta sitä enempi pakotti kahvihammasta, että pakko se oli joka kiirehti tekemään matkan kaupunkiin. Menin kynnökselle istuttamaan perunoita. Härkä makasi ja märehti tyytyväisenä suupalaansa, perustamatta "hamassärystäin", sillä härkä on tunteeton muitten vaivoille. Kuokin kynnöstä ja pistelin perunoita maahan.

Lähestyi päivällisaika ja niinpä aloin laittaa jotakin syötävää. Pekka (härän nimi() nousi myös ja alkoi kiertää ympyrää syödäkseen uutta ruohoa joka työntyi ylös maasta, keväisen auringon lämmössä. Härkä oli "vanki", sillä se oli paksu köysi kaulassaan, jonka toinen pää oli kiinnitetty isoon koivun kantoon, josta Pekka ei ensinkään pitänyt, mutta alistuttava oli.

Päivällisen jälkeen läksin jatkamaan työtäni. 'Kahvihammasta jomotti"; toivoin kaverin pian kotiintulevaksi jotta se kiusallinen jomotus loppuisi . . . ja loppuihan se kun pitkän odotuksen jälkeen alkoi kuulua römeä lehmänkellon kalkatus.

Pekalle taitaa tulla vieraita, ajattelin, ja Pekka villiintyi, sillä se odotti kärsimättömänä "asiakkaansa" saapumista, kuten minäkin kaveria kotiin tulevaksi. Kello kalkatti. Härkä möyrysi ja kiskoi irti päästäkseen . . . jolloin kanto antoi periksi ja nousi juurineen ylös maasta ainoastaan yksi vahva juuri ei lähtenyt irti. Pekka luuli lehmän tulevan "viralliselle vierailulle" jota niin juhlavala mörinällä valmistui vastaanottamaan . . . ja minä tunsin suussani kermakahvin maun.

Kello kalkatti . . . ja metsänreunaan ilmaantui kaveri selkäreppuineen . . . entä lehmä . . . ? sillä lehmää ei näkynyt vaan kello römisi. Aloin uskoa kummituksiin sillä mikään muu se ei ollut — ja härkä möyrysi. Tuli odotettu, ja kaverilla kello kaulassa. Peräännyin, sillä luulin hänen menettäneen järkiriepunsa, kunnes hän pyrskähti nauramaan kun minä silmät pullollaan vilkuilin oviaukkoa. Mitä se tämä merkitsee kysyin. — Toin sen sinulle . . . Hullu, kivahdin. — No maltahan kun selitän. Kun niitä susia vilisee kaikkialla ja marja-aika kun tulee, niin on sinun turvallista pitää kelloa kaulassasi, poimiessasi marjoja jne.

Laitoin kahvipannun tulelle, ja kaveri antoi suurusta ja suolaa härälle joka ahneesti alkoi syömään, unohtaen äskeisen. Kahvia juodessamme tuumi kaveri että Pekka onkin hyvä kantojen ylöskiskoja joten meidän voimat säästyvät. Oiva tuuma, myönsin, ja mitäs muuta kun tuumasta toimeen. Pekka oli tyyni sulatellessaan ruokaansa, ja kaveri asetti köyden silmukan paksun kannon ympäri . . . ja komensi: Hei, Pekka, alappas nyt näyttää mihin pystyt ja . . . mutta Pekka ei ollut tietääkseenkään vaan mörehti rauhallisena, eikä välittänyt yhtään komennuksista.

Soitappa kelloa, kehoitti kaveri, ja minä soitin. Härkä mörähti, kuopasi maata etusorkallaan ja nosti häntänsä . . . alkaen päästellä pehmosia ts. tosonsulle. — A. R.

Jatkuu

— Kylläs ryypyn otat kun leskeks jäät.

Suomal. sananlasku

TALLINNA VALMISTAUTUU SUOMEN KULTTUURIVIIKKOON

Tallinna. — Kesäkuun 2. päivänä Tallinnassa alkavan Suomen kulttuuriviikon ensimmäinen näyttely avattiin lauantaina Tallinnassa. Eestin sanomalehdet ovat jo pitemmän aikaa julkaisseet aineistoa Suomesta ja tulevan kolmen viikon tapahtumista, jotka viihdekonsertein ulottuvat koko tasavallan alueelle. Tallinnan katukuvaa sävyttävät suomalaisten konserttien ja teatteriesitysten suuret mainokset. Täkäläinen kulttuurilehti Sirp ja Vasar julkaisi perjantaina koko sivun kulttuuriviikosta.

Suomen nykytaiteen näyttelyn Kadriogin taidemuseossa avasi Suomen taiteilijaseuran puheenjohtaja Mauri Faven. Hän esitteli viime vuosien taidevirtauksia Suomessa sekä tätä sodanjälkeisen kauden ensimmäistä laajempaa suomalaista taidenäyttelyä Eestissä. Näyttelyssä on mukana 39 suomalaisen taiteilijan 127 teosta.

Eestin taiteilijaliiton puheenjohtaja Ilmar Torn totesi vastauspuheessaan, että viime vuonna Helsingissä Eestin vastaavan viikon aikana avattu näyttely aloitti uuden kauden maittemme välisessä taidevaihdossa, jolle on luonut pohjan Suomen ja Eestin taiteilijaliittojen väliset hyvät suhteet.

Taiteilija Mauri Faven luovutti Eestin kulttuuriministeriölle Suomen itsenäisyyden 50-vuotismitalin, jonka vastaanotti ministeriön taidehallinnon johtaja Vambola Markus. Mauri Faven ojensi myös Suomen taiteilijaseuran 100-vuotismitalin Eestin taiteilijaliitolle.

PÄIVÄN PAKINA

TYTTÄRETKIN LAKOSSA

Ranskasta on viimepäivinä saatu hienoa havainto-opetusta siitä mitä yhtenäisesti ja päättävästi esiintyvä kansa saa tiukan tullen aikaan.

Allekirjoittaneella oli miltei tasan kymmenen vuotta sitten tilaisuus olla pari päivää Ranskassa kenraali Charles de Gaullen valtaan tulon aattona.

Laivalla Eurooppaan mennessä saimme kuulla Pariisin työläisten suuresta — puolimiljoonaisesta mielenosoituksesta. Mutta samana päivänä, jolloin pääsimme Pariisiin, oli de gaullelaisilla suuri autokaravaani-mielenosoitus ja vaikka siihen ei osallistunutkaan niin paljoa väkeä kuin oli edellisenä päivänä ollut työläisten mielenosoituksessa, niin kaikesta näkyi, että kenraalin valtaantuloa ei voitu siinä vaiheessa mitenkään estää.

Nyt tulee mieleen kuin eilinen päivä, miten de Gaullen puolesta mielenosoituksella ollut suuri autokaravaani ajeli sinä iltana Pariisin kaduilla miltei soittokunnan rytmillisyydellä torviaan toitottaen tut, tut, tut, tuu . . .

Nyt on kehitys kulkenut täyden ympyränsä ja kaikesta päättäen tuntuu siltä (keskiviikkoiltana) että ihmeellistä olisi jos vanha kenraali selviää tästä tilanteesta yhteiskunnan elämän pinnalle jäämällä.

Sellaista on poliittinen elämä.

Vielä muutama kuukausi sitten de Gaullen asema näytti olleen poikkeuksellisen lujan.

Samalla kun Englanti devalvoi puntansa ja Yhdysvallat joutui tekemään ystävineen kaikkensa dollarirahan devalvaation estämiseksi tai ainakin tuonnemmaksi lykkäämiseksi, Ranska tuntui olevan mahtavuutensa huipulla, mistä presidentti de Gaulle on niin paljon puhunut.

Mutta nyt muutaman lyhyen viikon jälkeen on koko Ranskan talouselämä lamassa kun miljoonat työläiset ovat lakossa ja ovat sen lisäksi ottaneet vielä monia avainasemassa olevia tehtaita kontrolliinsa ja kun opiskeleva nuoriso on jatkuvasti mielenosoituksella.

Kuvaavaa on, että vaikka hallitus joutui tämän ennenkuulumattoman voimakkaan kansannousun johdosta lupaamaan esimerkiksi työläisille sellaisia myönnytyksiä mistä ei voitu kuukausi sitten uneksuakaan — 10-prosenttinen yleinen palkankorotus, minimipalkkojen korottaminen miltei kolmanneksella, työviikon lyhentäminen 47 tunnista 40 tuntiin viikkoansioita vähentämättä, jne. — työläiset hylkäsivät tämän tarjouksen ja pitivät kiinni alkuperäisestä vaatimuksestaan, että palkkoja on korotettava vähintään 12-prosenttisesti, ja että sosiaalihuollon alalla voimaan otetut kurjistuttamistoimenpiteet (missä työläiset joutuvat maksamaan enemmän huonommasta palvelusta) on purettava jne Kaiken lisäksi työläiset julistavat miltei yksimielisesti että presidentti de Gaullen ja hänen hallituksensa on väistyttävä ja annettava tilaa nykyaikaisemmalle — vasemmistolaiselle — hallitukselle.

Ranskan viimepäiväiset tapahtumat ovat melko hyvin tunnettuja Vapauden lukijoille. Mutta siitä, ja palstamme rajoitetusta tilasta huolimatta emme malta olla lyhyesti koskettamatta kahta mielenkiintoista seikkaa:

Ranskan nykyinen valtava kansanliike sai alkunsa siitä kun mielenosoituksella olleet opiskelijat syyttivät poliiseja brutaalisuudesta Juuri tämä poliisien kovakouraisuus nostatti Ranskan opiskelevan nuorison de Gaullen hallituskomentoa vastaan.

Mutta kun miljoonat ja miljoonat työläiset ryhtyivät mielenosoituksiin ja lakkoihin opiskelijain puolesta, niin poliisit ilmoittivat, että he kieltäytyvät ehkä ryhtymästä voimakeinojen käyttämiseen työläisiä vastaan jos heidät siihen komennetaan.

Se oli poliisien "lakkouhkaus" vaikka heillä ei olekaan lain mukaan lakko-oikeutta!

Toisena mielenkiintoisena seikkana on mainittava riisuutujatyttöjen ja muiden huvittelupaikkojen tanssijattarien lakko.

Riisuja tanssijattaret pitivät vaatteensa yllään ja istuivat uutistietojen mukaan kaikessa rauhassa ravintoloissa, yökerhojen ja muiden huvittelupaikkojen ollessa suljettuna työvoiman puutteen vuoksi.

Kun näiltä tytöiltä kysyttiin, miksi he lakkoilevat, niin he sanoivat, että palkka ja työolosuhteet ovat huonot. Yksi heistä oli sanonut: "Me saamme 29 frangia (noin $6.00) päivässä seisomisesta neljä tuntia miltei ilman vaatteita. Näytöksessä on meitä 50; meillä on 1 suihku, yksi käymälä ja yksi käsien pesupaikka."

Toinen tanssijatar huomautti: "Me tytöt emme ole poliittisia ihmisiä. Me olemme vain nälässä olevia ihmisiä."

Nämä kaksi esimerkkiä osoittavat — ja se tulisi muistaa — että meitä työtätekeviä on kaikenlaisia ja monenlaisissa asemissa.

Yleisesti puhuen Ranskan työläisten ja opiskelevan nuorison valtava liikehtiminen osoittaa uudelleen kuinka suuria voimavaroja on kansanjoukkojen syvissä riveissä yhtenäisesti ja yhteistoiminnassa esiinnyttäessä.

Tehkäämme kunniaa Ranskan kunniakkaalle työväenluokalle ja Ranskan opiskelevalle nuorisolle.

— Känsäkoura.

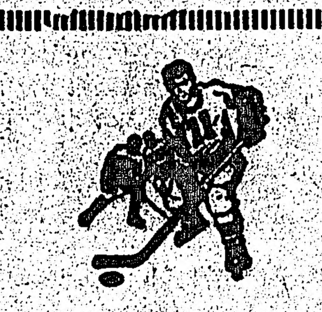

Urheilua

Ensimmäinen 60 metrin ylittäjä kärkeen

Modesto, Kalif. — Amerikkalainen Jay Silvester rikkoi kiekonheiton maailmanennätyksen Modestossa Kaliforniassa lauantaina paiskaamalla tuloksen 66.54. Entinen ennätys 65.22 oli tshekkoslovakialaisen Ludvik Danekin nimissä, ja se oli saavutettu 12. marraskuuta 1965.—

60 M:n RAJA RIKKI 1961

Jay Silvester on kiekonheiton historiaa: kun maailman kiekkomiesten kärkikaarti oli jo pari vuotta lähennellyt vajaan kymmenen sentin päähän arvokkaasta uudesta kymmenluvusta, 60 metrin rajasta, paiskasi tämä 190-senttinen jenkkiupseeri vuoden 1961 elokuussa ensimmäisenä urheilijana kiekkoa yli 60 m. Elokuun 11 pnä merkittiin hänelle Euroopan kiertueella luku 60.56 ja muutamaa päivää myöhemmin vielä parempi 60.72. Tästä vuosiluvusta alkoikin sitten valtava kehitys kiekonheiton tulosluetteloissa, mutta viime lauantaihin asti kesti ennen kuin Jay Silvester sai merkityksi uudelleen nimensä ME-luetteloon.

OERTERIN JA DONEKIN KAUSI

Jo seuraavana vuonna 1962 parannettiin maailmanennätyksiä kolmasti. Vuoden päättyessä oli kärkeen jäänyt Silvesterin maanmiehen Al Oerterin nimi ja numerot 62.44. Oerter paransi ME-numeroita myös kahtena seuraavana vuonna, mutta Tokion olympiakisavuotena oli tshekkoslovakialaisen Ludvig Danekin vuoro astua näyttämölle. Tämän jälkeen Danek hallitsikin tilastomarkkinnoita aina viime vuoteen asti, jolloin paremmin kuulamiehenä tunnettu Matson meni vuoden tilaston kärkeen kiskaistuaan 65.15. Silvester on kuitenkin kaikkina näinä vuosina (vuotta 1966 lukuunottamatta, jolloin parhaaksi jäi 57.81) pysynyt kymmenen parhaan joukossa.

Rantanen 70,96 Vehmaisissa

Tampere. — Vehmaisten Urheilijain kansalliset yleisurheilukilpailut saatiin suorittaa suhteellisen hyvissä olosuhteissa sunnuntaina, mutta suorituspaikat olivat kehnonlaiset

Jouko Rantasen aloitusnoteeraus tähän kesän osalta mitattiin 70.96 pituiseksi. Kalevi Surakka voitti 800 metriä vaatimattomalla ajalla 1.59.0. Arto Heiska hyppäsi korkeudessa ennätyksensä 185.

Tilatkaa Vapaus!

Pousi parantaa yhä — 3-loikan SE 16,76

Modesto. — Pertti Pousi saavutti 3-loikassa uuden Suomen ennätyksen 16.76 lauantai-iltana täällä järjestetyissä yleisurheilukilpailuissa. Toiseksi sijoittui Charles Craig joka pomppi 16.25.

Pousi osallistui myös pituushyppyyn ja sijoittui tuloksellaan 788 neljänneksi. Voittaja Bob Beamon leiskautti myötätuulen avustamana 821.

Seipäässä Erkki Mustakari oli kolmas tuloksella 503. USA:n Bob Seagren voitti ylittämällä 520, ja samaan tulokseen pääsi myös Kreikan Chris Papanicolaou.

Myös naisten ME kiekossa

Berliini. — Naisten kiekonheiton maailmanennätys on nyt 61.64. Tämän teki itäsaksalainen Christine Spielberg Regis-Breitingenissa.

Länsisaksalainen Liesel Westermannin nimissä ollut tähänastinen ennätys oli 28 senttiä heikompi.

Gammoudi 13.52,2

Granrollers, Espanja. — Tunisian Mohammed Gammoudi voitti lauantaina 5,000 metrin juoksun aikaan 13.52.2 Espanjan Granrollersissa järjestetyissä yleisurheilukilpailuissa. Tunisialainen Ahmed Zammel oli toinen ajalla 13.58.2 ja Englannin Mike Tagg kolmas 14.02.2.

Joka kolmas hukkuminen alkoholin tiliin

Oslo. — Alkoholilla on osuutta joka kolmanteen Pohjoismaissa sattuvaan hukkumisonnettomuuteen, ilmenee Suomesta, Ruotsista ja Norjasta kerätyissä tilastotiedoissa, jotka esitettiin Pohjoismaiden hengenpelastusliiton kokoukselle perjantaina ja lauantaina Oslossa.

Alkoholilla on paljon suurempi osuus hukkumisonnettomuuksiin kuin aiemmin on otaksuttu, ja Pohjoismaiden hengenpelastusliitto haluaa sen vuoksi kiinnittää vesillä liikkujien erityistä huomiota alkoholinkäytön vaaroihin tässä suhteessa.

Tilastot osoittavat lisäksi, että alkoholilla on osuutta miltei joka toiseen hukkumisonnettomuuteen, joka sattuu liikuttaessa vesillä veneellä.

Charles Caron on kommunistiehdokkaana

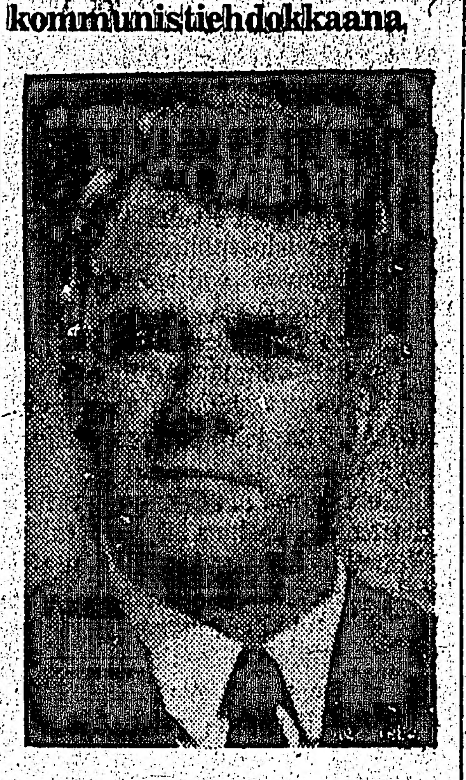

Vancouver East vaalipiirissä kommunistiehdokkaana oleva Charles Caron syytti alkuviikolla, että liberaalipuolue lietsoo tahallaan englantilais-canadalaisten ennakkoluuloja.

"Pierre Elliott Trudeau ja John Marchand yrittävät antaa vaikutelman, että Quebec on ottamassa hallitusaseman Canadassa", selittää mr Caron, joka on syntynyt ranskalaiscanadalaisista vanhemmista, työskennellyt rauta- ja rappaustyöläisenä sekä toiminut (sodan aikana) Marine Workers ja Boilermakers Unionin sihteerinä ja nyt kommunistisen puolueen Vancouverin järjestön sihteerinä.

Hän sanoo, että liberaalien nykyiset toimenpiteet vaarantavat Canadan yhtenäisyyttä ja asiallisesti puhuen voimistuttavat separatistista liikettä Quebecissa.

Ja "oppositiossa oleva konservatiivipuolue ei ole sen kummempi", sanoo mr Caron, joka vaatii Yhdysvaltain ja muiden ulkomaisten trustien kansallistamista sekä Canadan sotilaallisten sitoumusten, erikoisesti Vietnamia koskevien sitoumusten purkamista, sekä täyttä itsemääräämisoikeutta ranskalaiselle Canadalle.

Käsitykset Saksojen asemasta

Helsinki. — Sävy eduskuntatasolla runsas vuosi sitten aloitetussa Saksan kysymyksen käsittelyssä on viime viikkojen kuluessa muuttunut huomattavasti. Kun eräät lehdet vielä vuosi sitten pitivät ehdotusta diplomaattisten suhteiden solmimisesta molempiin Saksan valtioihin mahdottomana ja naurettavana, keskustellaan asiasta nyt jo vakavammin. Eikä tässä kaikki, vaan ongelmaan on ilmeisesti kaikkien hallituspuolueitten samoin kuin itse hallituksenkin otettava lähitulevaisuudessa selvä myönteinen kanta, sanoi kansanedustaja Kuuno Honkanen (kd) puhuessaan sunnuntaina Tampereella.

— On tosin henkilöitä, jotka yhä väittävät suhteiden normalisoimisen olevan puolueettomuuspolitiikkamme vastaista. Heille on kuitenkin sanottava: Sveitsiä ja Ruotsia ihaillaan, koska ne pitävät niin tiukasti kiinni puolueettomuudestaan. Kuitenkin nämä molemmat maat ovat normaalisoineet suhteensa vain Länsi-Saksaan. Eikö Suomen kohdalla suhteiden solmiminen keimmalla diplomaattisella tasolla molempiin Saksoihin sopisi vähintään yhtä hyvin puolueettomuuspolitiikan puitteisiin kuin toispuolinenkin asioitten hoito, kuten Sveitsin ja Ruotsin tapauksissa.

EI TAIDETTA

"Ja tämä," sanoi nyrpeä vanha herra, "luullakseni on yksi noita peloittavia pilakuvia joita kutsutte "nykyajan taiteeksi".

"Ei herra," vastasi taidemaalari, "se on ainoastaan peili."

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura). — Suomessa valmistetut Saabit tulevat ensi vuoden lopulla.

Ensimmäiset henkilöautot valmistuvat Suomessa luultavasti ensi vuoden loppupuolella. Valmet ja ruotsalainen Saab ovat päässeet yhteisymmärrykseen autotehtaan perustamisesta Suomeen. Yhtiöiden puoliksi rahoittaman tehtaan vuosituotannoksi on aluksi suunniteltu 15,000 autoa. Yhteisen yhtiön perustamiseen liittyvät asiakirjat on tarkoitus allekirjoittaa lähitulevaisuudessa edellyttäen, että eduskunta antaa suostumuksensa autotehdassuunnitelmalle, kertoi Valmetin pääjohtaja, ministeri Olavi J. Mattila.

Uuden tehtaan valmistusohjelmaan kuuluu sekä jo markkinoilla olevat Saab 95- ja 96-mallit sekä syksyllä sarjatuotantovaiheeseen päässevä Saab 99-malli. Suomalaisen työn osuus autoista on aluksi noin kolmasosa. Tarkoitus on myöhemmin suurentaa Suomessa valmistettavien osien osuutta. Länsivaluuttasäästö autotehtaan toiminnasta on huomattava. Sillä säästöksi on arvioitu viiden ensimmäisen toimintavuoden aikana noin 200 miljoonaa markkaa.

Ensi syksynä markkinoille tulevan Saabin uusimman ja myös suurimman mallin tarkkaa hintaa ei vielä tiedetä. Pääjohtaja Mattila arveli kuitenkin hinnan liikkuvan 20,000 markan vaiheilla. Kahden muun mallin, Saab 95:n ja 96:n, hinta Suomessa on tällä hetkellä 16,900 markkaa.

Uuden tehtaan ja sen tuotannon edellyttämien investointien arvioidaan kohoavan noin 90 miljoonaan markkaan, jonka Valmet ja Saab rahoittavat puoliksi. Valmetin osalta rahoitus on tarkoitus hoitaa valtion varoin. Uuden tehtaan valmistamista autoista on tarkoitus aluksi viedä suurin osa ulkomaille. Vientiä tapahtuu Saabin kansainvälisen myyntiverkon kautta.

Sijoituspaikkaa uudelle tehtaalle ei vielä ole vahvistettu, vaan neuvottelut siitä jatkuvat edelleen. Uuden tehtaan arvioidaan tarjoavan noin 700 työpaikkaa. Suomessa suoritettavat alihankinnat huomioon ottaen pysyvien uusien työpaikkojen määrä nousee noin 2,000:een. (US).

Olutta myös elintarvikeliikkeisiin

Toukokuun 22. päivän vastaisen yön ensimmäisenä tuntina eduskunta löi monien äänestysten jälkeen lukkoon keskiolutlain (nykyinen III olut) lakitekstin. Lain mukaan voidaan ensi vuoden alusta lähtien sallia miedon oluen myynti alkoholiyhtiön luvalla paitsi ravitsemus- ja majoitusliikkeissä myös elintarvikekaupoissa kaikille vähintään 18-vuotiaille kansalaisille. (SS)

Takatalvi

Suomessa on vallinnut kolea toukokuu, ja yöpakkaset ovat olleet yleisiä kautta maan. Toukokuun 22. päivänä ja edellisenä yönä satoi lunta koko maassa, Lounais-Suomea lukuunottamatta. Oulun seuduilla, jossa lumentulo oli runsainta, mainittiin lumipeitteen vahvuudeksi 25—30 sm. Näin myöhäisiä ja rankkoja lumentuloja ei näillä seuduilla muisteta sattuneen runsaaseen 30 vuoteen. (US)

Dmitri Gudkov:

MOLEMPIEN EDUKSI

Intiassa on suurella kiinnostuksella otettu vastaan uutinen Neuvostoliiton valmiudesta käsitellä kysymystä suuren rautatievaunuerän ostamisesta Intiasta. Intiassa tiedetään hyvin, että Neuvostoliitto on kauppapolitiikallaan monta kertaa auttanut oleellisesti maata ratkaisemaan vaikeita taloudellisia ongelmia. Nyt teollistamisprosessin ollessa meneillään Intia joutuu ratkaisemaan kiperän ongelman, joka koskee useiden tuotteiden ja puolivalmisteiden vientiä. Neuvostoliitto on ollut ensimmäinen maa, joka on merkittävästi lisännyt näitten tavaroiden ostoja. Esimerkiksi kuluneena vuotena 1967 noin neljäkymmentäviisi prosenttia kaikista Intian Neuvostoliittoon toimittamista tavaroista oli puolivalmisteita ja valmiita tuotteita.

Neuvostoliiton ja Intian taloudellisen ja kaupallisen yhteistyön jatkuva kehittäminen on ollut pohdittavana kummankin maan hallitusten päämiesten neuvotteluissa Neuvostoliiton ministerineuvoston puheenjohtaja Aleksei Kosyginin vieraillessa tammikuussa Intiassa. Tehdyn sopimuksen mukaisesti jo pian tämän vierailun jälkeen Intiassa kävi muutamia neuvostoliittolaisia asiantuntijaryhmiä ja taloudellisia valtuuskuntia. Niiden tehtävänä oli tutkia konkreettisia keinoja laajentaa taloudellista ja kaupallista yhteistyötä ja valmistella vastaavia suosituksia. Työ on jo tuottanut ensimmäiset myönteiset tuloksensa. On allekirjoitettu sopimus siitä, että Neuvostoliitto on ilmaissut olevansa valmis neuvottelemaan suuren rautatievaunuerän ostamisesta Intiasta. Vaunut valmistettaisiin neuvostoliittolaisten piirustusten ja teknisten normien mukaan. Luonnollista on, että tämä edellyttää myös neuvostoliittolaisten tavarain vastaavasti laajempaa tuontia Intiaan. Yhtenä mahdollisuutena saada maksutase tasapainoon saattaa olla mm. se, että Intia ostaa enemmän neuvostoliittolaisia lentokoneita siviili-ilmailunsa tarpeisiin sekä muuta kalustoa, kuten täällä oletetaan.

Uudet mahdollisuudet neuvostoliittolais-intialaisen taloudellisen vaihdon laajentamiseen ovat tällä hetkellä Intialle erittäin merkittävät, kun ottaa huomioon viime vuosien vaikeudet sen teollisuuden eräillä tärkeillä aloilla. Vaununrakennusteollisuuden menekkirajoitusten vuoksi laski tämän alan teollisuustuotanto miltei kolmannekseen vuoden 1965 tasoon verrattuna viime vuoden lopulla. Hiljattain julkaistu Hindustan Steel Limited yhtiön vuosikertomus osoittaa, että viime vuosina rakennetut suuret valtion sektorin terässulatot potevat niin ikään tilauspulaa ja niiden on pakko toimia vajaalla teholla.

Siksi on luonnollista, että tieto mahdollisuuksista tulevaisuudessa laajentaa intialais-neuvostoliittolaista kauppaa, on otettu tyydytyksellä vastaan mitä laajimmissa intialaispiireissä.

Kalkuttalainen Amrita Bazaar Partika-lehti toteaa, että neuvostoliittolaisten tilausten saaminen vilkastuttaa vaunurakennus- ja terässulattoteollisuutta, antaa sysäyksen ja takaa työllisyyden suurille työläismassoille. Tällainen kaupan laajentaminen on kummallekin maalle edullinen kirjoittaa lehti. Samaan aikaan se auttaa suuresti Intiaa. Tämä apu tekee mahdolliseksi Intialle myös taata luja perusta raskaan teollisuutensa jatkuvalle laajentamiselle ja kehittämiselle, korostaa lehti. — Intialla on täysi syy olla kiitollinen uskollisille neuvostoliittolaisille ystävilleen Samalla tavoin Neuvostoliiton uusia toimenpiteitä on arvostettu muissakin lehdissä sekä Intian johtajien virallisissa puheissa ja lausunnoissa.

Metsästys ei vain "herrojen huvitusta"

Helsinki. — Toistakymmentä vuotta sitten tehty, toistaiseksi ainoa metsästystä koskeva tutkimus osoittaa, että Suomessa on noin 14,000 perhettä, jotka pitävät metsänriistaa välttämättömänä lisänä ruokapöytäänsä, mainitsi kansanedustaja Veikko J. Rytkönen (SKDL) puhuessaan perjantaina eduskunnan ensimmäisessä käsittelyssä olleesta metsästyslain muutoksesta. Kansanedustaja Rytkönen totesi edelleen, että metsästystä ei voida enää pitää yksinomaan "herrojen huvituksena", sillä esimerkiksi viime vuonna lunastetuista noin 174,000 metsästysluvasta tuli työläisten osalle peräti 33.7 prosenttia, samaan aikaan kun maanviljelijäin ja poromiesten osuus oli 37 pros. ja viran- ja toimenhaltijain vain 15 pros.

Kansan dustaja Veikko Rytkönen totesi, että kansantalouden kannalta ei ole suinkaan merkityksetöntä, että jokasyksyinen hirvenmetsästys tuottaa 1.5 milj. kiloa hirvenlihaa teuraspainon mukaan laskettuna. Kun tähän lisätään yli 1 milj. kiloa lintu- ja jänisriistaa sekä turkiseläinsaalit, ei metsästyksen tuoton taloudellista merkitystä ole syytä väheksyä.

Kuitenkaan ei metsästys kaupunkien asukkaille ole tärkeä riistansaannin vuoksi, sillä metsästäen han kittu paisti tulee siinä määrin kalliiksi, ettei kysymys enää ole ansiomielessä tuottavasta puuhasta. Kysymys on ennen kaikkea metsästyksen tarjoamasta vaihtelusta ja virkistyksestä, sekä siitä kykeneekö asutuskeskuksen työmies hankkimaan itselleen metsästysmahdollisuudet. Tämän turvaamiseksi on tärkeätä, että metsästysalueita hoidetaan siten, ettei tulevaisuudessa olepakko ryhtyä supistamaan metsästäjien määrää ja että metsästysluvat myönnetään ei yhteiskunnallisen aseman, vaan sen perusteella, onko kysymyksessä hyvä metsämies.

Metsästysmaiden turvaaminen vaatii riistakantojen säilyttämistä ja lisäämistä. Lisäksi asutuskeskusten metsästysseuroille olisi järjestettävä valtion ja muita sopivia maita metsästysalueiksi.

Puheenvuoronsa päätteeksi ed. Rytkönen kehotti suurta valiokuntaa selvittämään vielä tarkoin metsästyslain uudistamiseen liittyviä yksityiskohtia esimerkiksi erikoisjaostossa.

Leikkitupa

Hallitus se vaalien edellä
yhtä ja toista lupaa.
Mutta itselleen he rakennuttaa —
viidentoistamiljoonan
Leikkitupaa.
Jossa on jonninjoutavat
ohjelmat,
ei kouraankaan sopivia.
Jossa köyhät ei saa leikkiä
eikä oikoa ongelmia.

— S. S. Poutanen.

Maailman 17. sydämensiirto Brasiliassa

Sao Paulo. — Sao Paulon sairaalassa tehtiin viikko sitten sunnuntaina onnistunut sydämen- ja munuaisen siirtoleikkaus. Kaksoisleikkauksen tehnyttä kirurgiryhmää johti Professori Euriclides Zerbini.

Tämä oli latinalaisen Amerikan ensimmäinen ja maailman 17. sydämensiirtoleikkaus.

Maailmassa on tällä hetkellä viisi elossa olevaa sydämensiirtopotilasta: yksi Etelä-Afrikassa, yksi Ranskassa, yksi Englannissa ja kaksi Yhdysvalloissa.

Richmondin lääketieteellisen keskuksen tiedotteessa sanottiin, että seuraava tiedonanto uusimman sydämensiirtopotilaan tilasta annetaan vasta tämän viikon lopulla.

Richmond, Virginia. Maailman kuudestoista sydämensiirtoleikkaus tehtiin Virginian lääketieteellisessä korkeakoulussa Richmondissa lauantai-iltana ja potilaan tilan ilmoitettiin sunnuntaiaamuna olevan tyydyttävä.

Sunnuntaiaamuna annetussa tiedotteessa sanottiin vain, että potilaan tila on tyydyttävä, mutta siinä ei ilmoitettu potilaan eikä sydämenantajan nimeä. Paikallinen televisioasema sanoi kuitenkin, että uuden sydämen saanut potilas on 38-vuotias mies, joka on saanut useita sydänkohtauksia.

Leikkauksen toki tohtori Richard Lowerin johtama lääkäriryhmä. Lower on työskennellyt Stamfordin yliopistossa yhdessä tri Norman Shumwayn kanssa, joka on tehnyt kaksi sydämensiirtoleikkausta.

VIIMEISTÄ HUUTOA

Uudemmat savukelaatikot mitä myydään sisältävät parin korvatulppia. Täten tupakoitsijat voivat nauttia savuistaan kuulematta kaikkia niitä syitä miksi heidän olisi lakattava polttamasta.

KIITOS

Haluan lausua kaikille ystävilleni ja tovereilleni sydämelliset kiitokseni onnittelustanne täyttäessäni kunniallisen rippikoulu-iän, 90 vuotta maaliskuun 28 päivänä 1968.

Toveriterveisin,

KARL LEHTO

Toronto Ontario

HALUTAAN

Talonmies Toronton Don haalille

Paikka on sopiva pariskunnalle, joista toinen voi käydä muualla töissä. Palkkaetuihin kuuluu neljän huoneen asunto. Palkasta ja tehtävistä voi lähemmin sopia johtokunnan kanssa. Tyydyttävä englanninkielen taito tarpeellinen. Hakemukset lähetettävä kesäkuun 24 päivään mennessä ja toimi on vapaa heinäkuun 1 päivä.

CSJ:n TORONTON OSASTON JOHTOKUNTA

957 Broadview Ave., Toronto 6, Ontario

(28-30-1)

Vaihtakaa talonne osakeasuntoon. Tulkaa keskustelemaan Co-Op huoneiston omistamisen eduista. Vähentäkää asumiskulunne puoleen.

Tähänastisesta kiinnostuksestanne kiittäen

LAURI KANGAS

Kotiin 225-1751 — KONTTORIIN 487-3333

Toronto, Ontario

Tehkää Suomi-matkanne

BALTIC STEAMSHIP LINES'in

matkustajalaivalla

"ALEXANDR PUSHKIN"

Montrealista Helsinkiin ilman mitään vaihtoja.

Kulkuvuorot Montrealista:

KESÄKUUN	29
ELOKUUN	15
SYYSKUUN	16
LOKAKUUN	17

Kulkuvuorot Helsingistä:

KESÄKUUN	15
HEINÄKUUN	14
ELOKUUN	31
LOKAKUUN	2

Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa Helsingissä. Siis matkalla ei mitään vaihtoja, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.

Halvin turistiluokan "Intermediate"-kauden lipun hinta Montrealista Helsinkiin $314.00.

Tehkää paikkatilauksenne osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY

P.O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

ONNITTELUMME

CSJ:n JA SCAUL:n YHTEISELLE VUOTUISELLE

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään Sudburyssa ja Wanupissa.

Elokuun 2, 3, 4 ja 5 päivänä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa Canadan suomalaisen kulttuuriväen SUURJUHLAA, jonka johdosta VAPAUS ilmestyy erikoisena juhlanumerona heinäkuun 25 pnä.

Tämän juhlanumeron palstoilla voivat kansalaisemme kautta maan tervehtiä ja onnitella kulttuuriväen yhteistä suurjuhlaa ja toivottaa menestystä juhlan osanottajille.

Tavallisten tervehdysten hinnat 50¢ ja $1.00. Erikoisonnittelut $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.

Kaikkien tähän juhlanumeroon aiottujen onnittelujen tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään heinäkuun 11 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

NIMI	$	¢

Tilatkaa uusi, loistelias ja ajankohtainen julkaisu kauttamme.

NYT UUSI LOISTELIAS TASKU-KUVA-LEHTI

MM MAAILMA JA ME

MM TILAUSKUPONKI MAAILMA JA ME

Irtonumeroita saatavana kustannusliikkeemme kirjakaupoista Sudburysta ja Port Arthurista

Irtonumerot 60c Postitse lähetettynä 70c

Tilaushinta Canadaan tilattuna: 1 vk $5.75

Tilatkaa osoitteella: VAPAUS PUBLISHING COMPANY LTD 100 Elm Street W., Sudbury, Ont.

SIION SEURAKUNTA
SUDBURY
KOKOUKSET:
Sunnunt. 10 ap. kesäkämpällä
Sunnunt. 7 ip. Glad Tidings Tabernaglessa Vastapäätä Memorial-sairaalaa
Perj. 7.30 ip. Nuorten kokous kesäkämpällä
Pastorin osoite:
1843 PARIS ST., SUDBURY, ONT.
TERVETULOA!

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0765
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

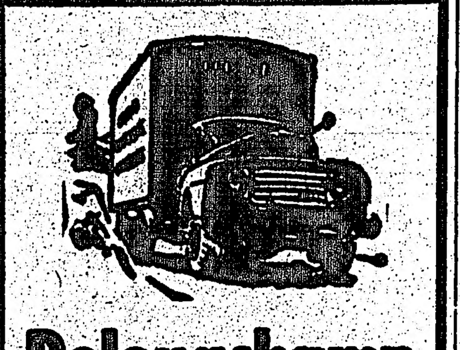
Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

TEHKÄÄ OMA TARJOUS
MYYNTI
Tämä on meidän
SUURIN
MYYNTIEN
MYYNTI!
Kun teette oman tarjouksenne niin tiedätte, että saatte parhaan mahdollisen kaupan! Ette koskaan tule tekemään vähemmällä kauppaa kuin McLeod Motorsin erikoismyynnin aikana!
BOONUS:
Annamme teille 5 gallonaa gasoliinia vain antamalla tarjouksen!
ILMAISEKSI: haulikärkikynä tai Coca-Cola kaikille jotka käyvät näytehuoneistossamme
ILMAISEKSI
Jokaiselle uuden auton ostajalle ilmaiseksi "Custom" auto radio tämän myynnin aikana!
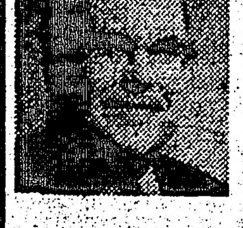
Kyvykäs suomalainen myyntimiehemme SULO HEINO on aina valmis auttamaan Teitä.
McLEOD MOTORS
Puh. 673-9501
65 Larch St. Sudbury
30. 1. 4. 6.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Talkoot Wanupin kentällä klo 9 ap. lauantaina.

Työn Puiston siivoustalkoot pidetään maanantaina kesäk. 3. Hilja Smith on luvannut pullakahvit talkoolaisille ja saunakin on kuumana.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Melody-orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaisin kello 7.30 illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Tervetullut sade Sudburyn seudulla

Sudburyn seudun farmarit, jotka ovat jo suorittaneet suurimman osan kevätkylvöistään, sekä kukkien ja pihanurmikkojen kasvattajat saivat mielihyvin vastaanottaa keskiviikkona alkaneen ja vielä perjantaiaamuna jatkuvan vienon sateen, jota voidaan edellämainittujen sekä metsäpalojen vartijain kannalta sanoa "miljoonan dollarin sateeksi".

Kasvullisuuden edistämisen — ja myös viikonlopuksi maalle menevien kannalta katsoen olisi tietenkin toivottavaa, että sadetta seuraisi taas lämmin sää, mutta ennustusten mukaan on oddotettavissa pilvinen ja sadekuuroinen viikonloppu.

Tähän mennessä on Sudburyn seudulla vallinnut erittäin kaunis kevätsää ja kuten sanottu, nyt saatu sade auttoi paljon peltojen, metsien ja kukkamaiden kuivuuden estämistä.

Janne Jääskeläinen haudattiin torstaina

Janne Jääskeläinen haudattiin torstaina toukokuun 30 pnä 1968 Lougheed hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan.

Hän oli syntynyt Suomessa ja tullut Canadaan 17-vuotiaana. Hän asui Garson Minellä 26 vuotta ja oli kuollessaan 62-vuotias.

Hän oli yksinäinen ja ketään läheisiä omaisia ei hänellä ollut täällä

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
184 Elgin St. S., Sudbury

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Turvallisuusneuvoston kova päätös Rhodesiaa vastaan

United Nations. — Rhodesian edessä on miltei täydellinen kauppasaarto, sillä YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi keskiviikkoiltana yksimielisesti päätöslauselman, minkä mukaan kaikki en maiden tulisi kieltäytyä tavaraa viemästä Rhodesiaan ja sieltä tuomisesta. Tarkoitus on ilmeisesti kukistaa Rhodesian pienen valkoihoisen vähemmistön muodostama rotusyrjintähallitus.

Ainoan poikkeuksen tekevät lääketieteelliset tarpeet, opetusalan uusiaineistot ja vissinlaiset ruokatavarat.

Päätöslauselman laajamittaisuudesta huolimatta Intian lähettiläs G. Parthasarathi varoitti että vissit maat — hän tarkoitti selvästi Etelä-Afrikkaa ja Portugalia — tulevat kaikesta huolimatta auttamaan Rhodesiaa.

Turvallisuusneuvoston päätös tehtiin perustuslain seitsemännen osan mukaan mikä on sitova kaikkiin jäsenmaihin nähden.

Hyväksytyn päätöksen mukaan Rhodesialta kielletään kansainvälinen lentopalvelu; Rhodesian kansalaiset estetään matkustamasta ulkomailla ja kaikki pääomasijoitukset sillä alueella ovat kiellettyjä.

Tämä päätöslauselmaluonnos laadittiin viikkoja kestäneen keskustelun perusteella Britannian sekä viiden Afrikan ja Aasian maan kesken (Algeria, Etiopia, Intia, Pakistan ja Senegal, jotka kaikki ovat nyt Turvallisuusjärjestön jäsenmaita.)

Taloustyötä

Palvelijoitten pitäisi mennä
joka yhden lakkoon.
Työnteettäjät joutuisi
itse tuohon pakkoon.
Jos he itse ei työtä
halua tehdä — eikä jaksa,
Niin heidän olisi pakko
työntekijälle maksaa.

Piilat saa kätensä piiloittaa
kun työnteettäjät
kynsiänsä kiillottaa,
ja hienosti pukevat päälle
kun leipäpalkalla toiset
tekee työt heille.

— S. S. Poutanen.

Sanoo Medicarea "oikeudeksi"

Vancouver. — Ontarion eräs sairaalahallinnon jäsen sanoi täällä keskiviikkona, että lääkärit ja muut lääkealan henkilöt ovat epärealisia jos he ajattelevat, että Canadassa ei ole vuoteen 1970 mennessä kansallista sairaushuoltoa.

"Sairaushuolto ja opetus kuuluvat oikeutena kaikille canadalaisille", sanoi Humber Memorial sairaalan edustaja M. B. Ferguson. "Se on tarkoituksenmukaisesti tehokkaampi hallituksen alaisuudessa kuin pienten yksityisyrityksen valvonnassa."

Hän puhui Canadan sairaalayhdistyksen paneelikeskustelussa.

Kuivuus haittasi Kuuban sokerisatoa

Havana. — Kuuba on saanut tämän vuoden elonkorjuusta 5 miljoonaa tonnia sokeria.

Alunperin odotettiin 8 miljoonan tonnin satoa, mutta sato huononi paljon Kuuban historian yhden pahimman kuivuusvuoden johdosta.

LAINVARTIJAT HILJAISINA KUIN "KALAT VEDESSÄ"

Psykologi luo uuden taktiikan poliiseille — mielenosoittajien mukana eikä heitä vastaan

Mynchen. — (DaD) — Vastaisuudessa Saksan poliisit ovat päättäneet marssia mielenosoittajien mukana eikä suinkaan heitä vastaan. Maon oppien mukaan he alkovat olla 'hiljaa kuin kalat vedessä" samalla liikkuen rauhattomien massojen keskellä ja antaen näytteitä huumoristaan patukan iskujen sijasta. Tämä epätavallinen taktiikka on otettu käyttöön Mynchenin poliisin aloitteesta Saksan liittotasavallassa. Tällä tavoin koetetaan ratkaista niin monin maailman maita askarruttavaa massamielenosoitusten järjestys ongelmaa. Strategian luoja on 33-vuotias diplomipsykologi ja sosiologi Georg Sieber, jonka tehtävänä on luoda uudenlainen ilman väkivaltaa toimiva poliisikunta Myncheniin.

Katutappelut ja kiihtyneet kohtaukset kaupungeissa ovat toisinaan saaneet sävyn kuin olisi poliisi vihatuin olento mielenosoittajain mielestä. Sieberin mielestä poliisi itse on hieman syypää tähän asenteeseen. Tämä psykologi on tutkinut vuodesta 1963 lähtien 52 eri mielenosoitusta, jotka on tulkittu tieteellisesti. Tässä hän tuli lopputulokseen että väkivaltaisuudet eivät synny itsestään, vaan poliisin käytös tai läsnäolo synnyttää niitä. Ketjujen ja barrikaadien ansiosta synnytetään rintamaa, joka useimmiten hyvin pian johtaa psykologiseen taistelutunnelmaan. Silloin on molemmin puolin aseen käyttö jo lähellä.

Sieber hylkää päättäväisesti teorian, että massaa olisi pidettävä "tylsänä eläimenä", joka poliisikoulun temperamentin mukaan on milloin "vihainen" milloin taas 'periaatteessa hyväluontoinen". Mutta jota joka tapauksessa tulee kohdella vaikuttavasti. Sieber sanoo: "Tuo eläin on käsite, jota ei ole olemassakaan". Rangaistavia tekoja tekevät yksilöt eivätkä ryhmät.

Näiden havaintojen pohjalta poliisipsykologi lähtee uusissa menetelmissään. Poliisiviranomaisten tulee hajautua suoraan väkijoukkoon, varsinkin jos sellainen on kokoontunut luvatta. He eivät ole silloin mielenosoittajia vastassa yhtenäisenä virkapukuisena rintamana, vaan mies miestä vastaan. Heidät pitää opettaa puhumaan, huutamaan välihuutoja ja lauhduttamaan kuumia mieliä rauhallisuudella ja huumorillakin. Aivan tietoisesti siten luovutaan sotilaallisesta järjestyksestä. Iskuvoima ei ole tärkeintä poliisiyksikön menestykselle, vaan pikemminkin liikkuvuus. Periaate muuten, jota mielenosoittajat — ehkä tietämättään jo kauan ovat käyttäneet hyväkseen, sillä hekin haluavat 'uida" massan joukossa samaan tapaan kuin Maon "hiljaiset kalat".

Pidätys Vaalimaalla

Moskova. — (Neuvostoliiton puolustusministeriön sanomalehti Krasnaja Zvezda ilmoitti sunnuntaina, että neuvostoliittolaiset rajavartijat pidättivät lauantaina erään miehen Suomesta tulleesta turistibussista Vaalimaan raja-asemalla tämän yritettyä salakuljettaa Neuvostoliiton vastaista propagandakirjallisuutta Neuvostoliittoon.

Krasnaja Zvezda kertoi, että muuan ulkomaalainen, jonka kansallisuutta ei paljastettu, yritti salakuljettaa rajan yli suuren määrän Neuvostoliiton vastaista propagandakirjallisuutta. Kirjat oli kätketty kaksoispohjalla varustettuun matkalaukkuun. Lehti paljasti myös, että rajajoukot löysivät lauantaina Vaalimaan raja-asemalla eräästä ulkomaisesta turistibussista lääkelaukun, joka sisälsi salakuljetustavaraa. Se ei kuitenkaan ilmoittanut, minkälaatuisesta tavarasta oli kyse.

Israel maksoi pommitusuhrien omaisille USA:ssa

Washington. — Israel on maksanut $3,323,500 yhdysvaltalaisen yhden sotalaivan pommituksen yhteydessä kuolleen 34 miehen omaisille. Yhdysvaltalaista vakoilulaivaa, Libertya pommitettiin Israelin toimesta kesäkuun 8 pnä 1967, siis Israelin hyökätessä arabimaita vastaan.

Tämä summa, miltei $100,000 perhettä kohti, vastaa sitä vaatimusta minkä Yhdysvallat esitti tapahtuman johdosta Israelille.

Israel harkitsee vielä toisia vaatimuksia 171 haavoittuneen miehen hoito- ja kipukustannusten sekä laivan korjauksen aiheuttamien menojen tiimoilta.

TILATKAA VAPAUS!

Ottawan ulkopoliittinen ohjelmalausunto

(Jatkoa sivulta 1)

vasti yhteistoiminnassa liittolaistemme kanssa sotilaallista osuuttamme NATO:ssa ja päättämään että onko vielä asianmukaista pitää sotilaallisia voimiamme Euroopassa. Me tulemme tutkimaan osuuttamme NORAD:issa teknologisen kehityksen pohjalla.

'Euroopassa . . . Canada pyrkii lujittamaan kulttuurisiteitä ja kehittämään uusia yhteistoiminta- ja kumppanuussuhteita kansainvälisen turvallisuuden lujittamiseksi, talousstabiliteetin kehittämiseksi ja tasapainon saavuttamiseksi Canadan suhteille läntisellä pallonpuoliskolla."

Yhdysvalloista: "Meidän täytyy lajitella pulmia, mitä tämä moni-säkeinen suhde aiheuttaa meille, siten, että laajennetaan yhteisten etujen aluetta vähentämällä Canadan itsenäisyyttä . . ."

Kansainväliset järjestöt, erikoisesti YK: "Me uskomme että Canadan panos näiden järjestöjen hyväksi voisi parantua joistakin korostusten muutoksista, mutta meidän laajassa kannatusohjelmassamme ei tule tapahtumaan heikkenemistä."

Turskapaikkoja Itämerellä

Hampuri. — Saksan kalastustutkimuksen laitoksen johtaja Hampurissa, professori Klaus Tiews kertoi "Anton Dohrnin" tutkimusretkestä sanoin: "Saimme aivan uusia tuloksia alueella, josta luulimme jo tietävämme kaiken". Saksalainen kalastustutkimuslaiva kävi 13-päiväisellä retkellä keskisellä Itämerellä, ja kotisatamaan Kieliin palattuaan tutkijat kertoivat matkan todistaneen, että turskaparvia voidaan kalastaa muutenkin kuin nuotalla — vaikka kauan on oltukin toista mieltä. Itämeren syvien kohtien yllä 15—20 metrin korkeudella pohjasta havaittiin suuria turskaparvia. Vapaasti uivilla verkoilla saatiin jopa 30—50 prosenttia entistä parempia saaliita. Kutterikalastajille on keksitty verkkosondeja, joiden avulla turskaparvet paikannetaan uusissa kalastussyvyyksissä. — Lisätutkimuksia varten "Anton Dohrn" matkallaan merkitsi toistaiseksi suurimman määrän turskia. 3.400 kalaa päästettiin takaisin Itämereen niiden saatua merkin suomuihinsa.

— Sosialististen maiden osuus maailman vientikaupassa kohosi 7 prosentista vuoteen 1948 12 prosenttiin vuonna 1967. Näiden maiden viennin laajuus vuonna 1967 oli noin 27 miljardia dollaria.

APU
LEHDEN
IRTONUMEROITA SAATAVANA
No: 7, 9, 11, 12, 13 ja 22
IRTONUMERON HINTA 55¢
postitse lähetettynä Hinta 65c
Tilatkaa osoitteella.
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

UUSI
LOISTELIAS
ja ajankohtainen
JULKAISU
KERRAN KUUKAUDESSA
1 vuosikerta Canadaan $5.75
MM
MAAILMA JA ME

IRTONUMEROT 60c
Postitse lähetettynä 70c
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS
PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Koti uudeksi maalaamalla

Kodin maalaustyöt kuuluvat niihin askareisiin, joihin jokainen perheenjäsen mielellään osallistuu, kun han urakka ei ole kovin suuri ja vaativa. Suurehkot maalaustyöt kannattaa antaa ammattimiehen tehtäväksi, mutta myös kotimaalarille tar joutuu aina riittävästi maalauskohteita. Maalaaminen on erittäin hyödyllinen harrastus; maali suojaa ja kaunistaa, tuo kotiin uutta eloa ja iloa sekä karkoittaa nurkkiin piintyneen tunkkaisuuden tehokkaammin kuin perusteellisinkaan suursiivous. Riittävää huolellisuutta noudattaen ja oikeita maaleja käyttäen epäonnistumisesta ei ole pelkoa.

Työvälineiksi riittää aluksi lakkasivellin ja maalaustela sekä mahdollisesti yksinkertainen kaavinrauta vanhan irtautuvan maalin poistamiseksi. Uusi sivellin pestään ensin puhtaaksi vedellä ja saippualla, ja sitä on aluksi paras käyttää pohjustusmaalaukseen, jolloin sen harjakset ehtivät riittävästi pehmetä ennen vaativampia maalaustöitä. Työtaukojen aikana siveltimet ja maalaustela säilytetään vedessä ja puhdistetaan työn päätyttyä hyvin tärpätillä sekä vedellä ja saippualla; lateksimaali irtoaa työvälineistä pelkällä saippuavedellä, jos maali ei ole päässyt kuivumaan.

MAALIEN JA VÄRIEN VALINTA

Sisäseiniin on yksinkertaisinta valita lateksimaali. Sitä on erittäin kevyt telata — po. töihin on maalaustela paras työväline. Tehostettua hygieniaa ja toistuvaa pesua vaativiin pintoihin, kuten esim. kylpyhuoneiden seiniin, on tarjona myös erittäin kestävä, puolikiiltävä alkydimaali, joka sopii myös kalusteiden maalaamiseen

Seinien värisävyjen valinta on ma kukysymys, mutta eräät pääperiaatteet on hyvä tuntea: pimeät seinät (esim. ikkunaseinä) vaativat vaaleita sävyjä, runsaasti valoa saavat seinät sietävät kirkkaitakin värejä; sinivioletit, siniset, ja sinivihreät ovat "pakenevia", kun taas oranssi ja punainen supistavat tiloja. Liikaa kirjavuutta on syytä välttää, mutta jonkin seinän maalaaminen muiden seinien sävyä voimakkaammin antaa huoneelle persoonallisen leiman.

KALUSTEIDEN MAALAAMINEN

Ennen kalusteiden uusintamaalausta on vanhat pinnat pestävä ja kaikki irtautuva vanha maali kaavittava pois. Epätasaiset kohdat tasoitetaan täytevärillä sekä hiotaan hiekkapaperilla. Sen jälkeen poistetaan hiomapöly huolellisesti, ja maalaaminen voidaan aloittaa. Huonekalujen yms. pintojen uusintamaalaus onnistuu parhaiten hyvällä alkydimaalilla, joka tarttuu myös metallipintoihin ja muodostaa kiiltävän kauniin, hyvin kestävän pinnan. Yksikin sively usein riittää, mutta joskus on maalattava kahteen, kolmeen kertaan. Edellisen maalikerroksen on annettava aina täysin kuivaa ennen seuraavaa sivelyä. Jos on maalattava useampi kuin yksi maalikerros, on ensimmäiseen sivelyyn edullista käyttää hyvää pohjamaalia.

LAKKAAMINEN

Kalusteiden lakkaamisessa saavutetaan paras tulos hiomalla puhdas pinta ensin mahdollisimman sileäksi ja suorittamalla kevyt hionta uudelleen jokaisen lakkauksen jälkeen pinnan kuivuttua. Lakkaa levitetään ohuelti. Hionnan ja pinnan täydellisen kuivumisen lisäksi on erityistä huomiota kiinnitettävä pinnan pölyttömyyteen ennen kunkin lakkakerroksen sivelemistä.

LATTIAN MAALAUS

Aikaisemmin maalatut lattiat on ennen uusintamaalausta pestävä. Se käy vaivattomimmin pesusientä käyttämällä. Se kastetaan pesusooda liuokseen. Pesun jälkeen on vielä puhtaalla vedellä huuhdottava pinnasta pois kaikki soodantähteet, koska ne muuten estävät maalia kuivumasta.

Maukkaita ruokia maitojauheesta

Makoisat maitokeitot ja kasvismuhennokset ovat mitä parhainta kevyttä syötävää. Huolella valmistettuina ja erilaisin maustein ja ryydein höystettyinä ne varmasti kelpaavat vaativaisimmankin herkkusuun aterialle. Ruokaan käytettävän maidon säilyttämisessäkään ei ole mitään pulmia, sillä sen voi mainiosti korvata maitojauheella. Rasvattomasta maidosta valmistettu talousmaitojauhe säilyy hyvin, kunhan pussin suu muistetaan sulkea huolella, sillä jauhe imee itseensä helposti kosteutta ja paakkuuntuu.

Tuoreesta maidosta poiketen, maitojauhe lisätään ruokiin vasta niiden valmistuksen loppuvaiheessa, kun muut ruoka-aineet ovat jo kypsyneet. Maitojauheen lisääminen ruokaan käy helpommin siten, että se ensin liuotetaan tilkkaseen kylmää vettä ja vasta sen jälkeen lisätään keitokseen. Maitojauheruoat maustetaan vasta aivan viimeksi.

Huonekasveja sitruunasiemenistä

Sitruskasvien kiiltävät lehdet ja hyvältä tuoksuvat kukat tekevät ne erittäin halutuiksi sisäkasveiksi. Useita eri lajeja on saatavana kukkakaupoista ja kasvimaatarpeiden kaupoista ja sellaiset melkein poikkeuksetta kukkivat ja kehittävät hedelmiä, mutta appelsiinin, sitruunan ja grapehedelmän siemenistä, joista voitte itse kasvattaa, tulee myös hyviä kukkia.

Istuttakaa siemenet heti kun ne on otettu hedelmistä ja ennenkuin ne ehtivät kuivua, neuvoo asiantuntija.

Kylväkää siemenet hyvään multaan 4 tai 5 tuuman ruukkuun.

Yksi osa hyvää multaa, yksi osa lehtimultaa ja yksi osa karkeata soraa on hyvä sekoitus sitruskasveja varten. Pitäkää kosteana, mutta ei liian märkänä. Siemenistä nousee taimet 3 tai 5 viikon kuluttua.

Heti kun taimet alkavat kasvaa, kastelkaa vain sen verran, että hyvä kasvu säilyy eivätkä taimet pääse kuivamaan. Liikaa kasteleminen on sitruunakasveille vahingoksi. "Ruokkikaa" kasveja jokaisen 4 tai 6 viikon kuluttua nestetilassa olevalla lannokkeella. Kun juuret ovat alkaneet kasvaa leveälle, istuttakaa taimet toisiin ruukkuihin. Lämpö yöllä 40 tai 50 F. asteessa, täydellinen auringonvalo ja ilmava paikka ovat tärkeitä kukkien ja hedelmien kehittymiselle.

Pieniä neuvoja

SILITETTÄVÄN VAATEKAPPALEEN
saa varmasti tasaisen kosteaksi nopeasti, kun käärii sen märkään, isoon saunapyyhkeeseen tiukaksi rullaksi.

VANHASTA TERYLIINIHAMEESTA
saa vekit helposti pois keittämällä. Jälki tulee siistiä.

PURETUN VILLALANGAN
saa kätevästi suoraksi, kun sen purkaessa kietoo pullon ympärille. Pullo kastellaan lankoineen päivineen veteen ja annetaan kuivua. Pullon päällä kuivuessaan lanka oikenee ja on kuivuttuaan aivan sileää.

KÄTEVÄN PURSOTTIMEN
saa muovipussista, jonka yhteen kulmaan leikataan saksilla pieni aukko. Tästä pursottimesta tulee kermavaahto tarkkaan käytetyksi, tarkempaan kuin voipaperipursottimesta, johon kerma tarttuu kiinni. Muovipursotin on myös siistimpi käyttää.

MUISTOJEN KUKKIA
Antti Kaksosen
MUISTOLLE
Maija Marttinen
Tyyne Kinnunen
Fiia Wiita

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA käyttäkää
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILÄ Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
Konttori 675-6427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO

Karl Pukara Music Studio
esittää
"MUSIC GALORE"
Sudbury INCO klubilla — Frood Road
Sunnuntaina, kesäkuun 2 päivänä, 1968
alkaen klo 8 ill.
VIISI HAITARIORKESTERIA
Haitari-duettoja ja -kvintettejä, pianosooloja, viulusooloja, uutuusesityksiä, erikoisesityksiä.
Sisäänpääsy $1.00 — 3 ovipalkintoa
Nettotulot orkesterien ulkovierailurahastoon
Alkää suvuittako tämän seesongin musiikaalista nautintoa
LIPPUJA SAATAVISSA: KARL PUKARA MUSIC STUDIOLTA 131 Pine Street, puh. 674-0024; kaikilta orkesterilaisilta ja ovelta.

KOKOUSKUTSU
Workers' Co-operative Restaurant of South Porcupine, Limited.
Tunnetaan nimellä STAR CLUB
Jäsenistön ja osakkeenomistajien huomioon!
Liikkeen vuosikokous pidetään omalla huoneistolla
KESKIVIIKKONA, KESÄKUUN 12 P. 1968, alkaen klo 7.30 ip.
Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset ja myöskin esille tulevat asiat. Tärkeiden asioiden vuoksi jokaisen osakkeenomistajan läsnäolo on välttämätön.
JOHTOKUNTA
South Porcupine, Ontario